

SÄRÖJÄ JA KIILTOKUVIA

Tutkielma aitouden merkityksistä suomalaisissa blogeissa

Antti Tuovinen

Pro gradu -tutkielma

Sosiologia

Lapin yliopisto

Syksy 2020

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO	4
1.1. Alkusanat.....	4
1.2. Dramaturginen sosiologia	7
1.2.1. Dramaturginen sosiologia teoreettisena lähestymistapana.....	7
1.2.2. Postmoderni identiteetti.....	9
1.2.3. Aitouden esitys.....	11
1.3. Tutkimusongelma	19
1.4. Aineisto ja tutkimusmenetelmä.....	19
1.4.1. Lähiluku ja teemoittelu aineiston analyysi- ja jäsentelymenetelminä.....	22
1.5. Tietoteoreettisia seikkoja ja tutkielman eettiset valinnat	24
2. AITOUDEN TUOTTAMINEN JA KOKEMINEN BLOGEISSA	27
2.1. Paljastaminen ja säröt.....	28
2.2. Luonnollisuus ja suodattamaton minä.....	35
2.3. Hyvänmielenpaikka – kaunis lavastus.....	40
3. POHDINTA JA LOPPUSANAT	47
3.1. Paineet ja aitouden yksipuolistuminen.....	49
KIRJALLISUUS	51

Lapin yliopisto, yhteiskuntatieteiden tiedekunta

Työn nimi: Säröjä ja kiiltokuvia – tutkielma aitouden merkityksistä suomalaisissa blogeissa

Tekijä: Antti Tuovinen

Koulutusohjelma/oppiaine: Sosiologia

Työn laji: Pro gradu -työ X Sivulaudaturtyö _ Lisensiaatintyö _

Sivumäärä: 55

Vuosi: 2020

Tiivistelmä:

Tutkielman tavoitteena oli tarkastella, miten aitous merkityksellistyy suomalaisissa blogeissa. Tarkoituksena oli selvittää, miten aitous tuotetaan blogin kirjoittajien toimesta ja minkälaiset asiat blogin kirjoittajien mielestä tekevät kirjoituksista ja henkilöistä niiden takana aitoja.

Teoriataustana tutkielmassa käytettiin dramaturgisen sosiologian lähestymistapaa, jossa sosiaalista vuorovaikutusta tutkitaan erityisesti vaikutelmien hallintatapojen kautta. Teoria edustaa mikrososiologista näkökulmaa, jossa suurempien rakenteiden sijaan ollaan kiinnostuneita tarkastelemaan yksilöiden välitöntä vuorovaikutusta. Teoria on yhdistettävissä internetin ja sosiaalisen median tutkimukseen ja teoreettinen viitekehys antaa vastauksia siihen, miten internetin blogikirjoituksissa kirjoittajat valitsevat tietyn roolin esittää itseään. Blogit ja sosiaalisen median palvelut ovat ymmärrettävissä näyttämöiksi, joissa pyrimme aktiivisesti vaikuttamaan siihen, millaisena tekstien lukijat meidät näkevät ja kokevat.

Menetelmällisesti tutkielma toteutettiin lähiluennan avuin tarkastelemalla 13:a blogikirjoitusta ja muodostamalla teemat analyysin päätteeksi. Teemoiksi aineistosta nousi kolme: 1. paljastaminen ja säröt, 2. luonnollisuus ja suodattamaton minä sekä 3. hyvämielenpaikka – kaunis lavastus. Kirjoittajien näkemykset aitoudesta vaihtelivat teemoittain: Ensimmäisen teeman mukaan aito ja uskottava blogin kirjoittaja raottaa sosiaalisen median ulkopuolista arkea ja paljastaa jotain henkilökohtaista ja mahdollisesti arkaluontoista. Luonnollisuutta korostavat kirjoittajat pitävät aitoutta muista teemoista poiketen synnynnäisenä ominaisuutena, jota ei voi harjoitella. Näin ollen kirjoittajat kokevat aitouden todenmukaisuuteen pohjautuvaksi, eivätkä he mieti millaisen vaikutelman heidän kirjoituksensa luovat. Kolmannen teeman kirjoittajat harjoittelevat myös ensimmäisen teeman tavoin hyvää tasapainoa olla aito, mutta näkökulmana heillä on positiivisten asioiden korostaminen. Aitous on ensimmäisen ja kolmannen teeman kirjoittajien mukaan harjoiteltu taito, jota pitää aktiivisesti työstää saavuttaakseen aidon vaikutelman.

Aitoudesta ja sen tavoittelemisesta on muodostunut sosiaalisen median alustoilla monelle taakka ja painolasti. Blogikirjoitukset ja niihin olennaisesti mukaan kuuluvat kuvat ovat jalostuneet todellisuudesta irronneiksi näyteikkunoiksi johonkin parempaan elämään, joihin blogeja seuraavat lukijat haluavat samaistua. Sosiaalisen median ulottuminen internetin ulkopuoliseen maailmaan on tuonut ilmiönä myös uuden tavan kokea paineita siitä, kokeeko yksilö riittävänsä ja kuuluvansa joukkoon.

Avainsanat: aitous, dramaturginen sosiologia, sosiaalinen media, blogit, lähiluku

1. JOHDANTO

1.1. Alkusanat

Sosiaalinen media on muodostunut internetin yleistymisen myötä osaksi meidän jokaisen arkielämää, vaikka emme sosiaalisen median palveluissa vierailisikaan aktiivisesti. Julkaisemme verkkoon hetkiä elämästämme kuvina, teksteinä ja videoina ja ajan myötä nämä arjen sähköiset julkaisut ovat alkaneet keskustella keskenään, kun kommentoimme toisten julkaisuja ja voimme tarkastella lähes kenen tahansa julkaisuja. Internet on aina ollut sosiaalinen (Suominen 2009, 274), sen muoto on vain muuttunut anonyymeistä esityksistä keskustelupalstojen ja chat-huoneiden syövereistä enemmän omalla nimellä esitettäviin julkaisuseiniin, jossa kerrotaan omaa tarinaa arjen tapahtumista.

Sosiaalinen media toimii kollektiivisena metamediana, johon tallennamme muistoja ja työstämme niitä (mt., 274). Muistojen työstäminen sosiaalisen median julkaisujen kautta on johtanut myös erityisten vuorovaikutuksen muotojen syntymiseen ja tämä johtaa lopulta erilaisten verkkoidentiteettien muodostumiseen, kun alamme miettimään mitä haluamme julkaista ja miten. Taloustutkimuksen vuonna 2017 tekemän kyselyn mukaan ihmiset eivät halua avautua aroista asioista sosiaalisessa mediassa, mutta tietyn verran säröä ja rosoisuutta tulee näkyä, jottei vaikuta epäaidolta (<https://yle.fi/uutiset/3-9856270>).

Onko aitous sitten mahdottomuus sosiaalisessa mediassa, jos suunnittelemme ja harkitsemme julkaisujamme? Lähdin tarkastelemaan aihetta lukemalla aitoutta käsitteleviä blogikirjoituksia. Lukiessani kirjoituksia törmäsin useasti siihen väittämään, että jos sosiaalisen median sisältö on suunniteltua, johtaa se auttamatta epäaitouteen tai sen aitouden kyseenalaistamiseen. Eihän kellään voi olla noin siisti koti? Eihän kukaan oikeasti tee tuollaisia ruoka-annoksia normaalisti? Aloin havaita, että sosiaalisen median

palvelut tekevät meistä tietynlaisia oman elämämme jakajia ja kuva/-tekstipalvelut muokkaavat meidän tapojamme esittää itseämme. Tämä johtaa eräänlaiseen someihmisen syntymiseen. Lukiessani tarkemmin tekstejä yhä useammin törmäsin kysymykseen mitä on aitous? Kirjoittajat sekä blogitekstien kommentoijat ilmaisivat, että aiheena aitous on hankala ja se pohdituttaa heitä. Lähtökohtaisesti kaikki kokevat olevansa aitoja, mutta jos joku sosiaalisessa mediassa kirjoittaa, ettet ole, herättää se useissa perustavanlaatuisia kysymyksiä siitä mitä aitous edes tarkoittaa. Erään kirjoittajan mukaan ihmiset hakevat usein vertaistukea blogeista ja jos heidän mielestään jokin on liian täydellistä, se ei voi olla aitoa vaan ruudun takaa paljastuu aina jotain rosoisempaa ja harkitsemattomampaa, oikean elämän elämistä.

Tämä johti ajatteluni kohdentumaan nimenomaan niihin tapoihin ja keinoihin, joilla aitoutta tuotetaan sosiaalisessa mediassa: minkälaisina esitämme itsemme, kun olemme aito. Miten tämä aitouden esittäminen koetaan sosiaalisessa mediassa, eritoten blogeissa? Päädyin siihen, että jos haluan tietää mitä aitous on sosiaalisessa mediassa, minun tulee tarkastella niitä keinoja ja tapoja, joilla siitä tehdään merkityksellistä.

Tutkielmani on jaettu kolmenlaisiin päälukuihin: johdantoon, tuloslukuihin ja päätöslukuun. Malli on Pertti Alasuutarin (2011) laadullisen tutkimuksen mallin mukainen. Johdannossa keskityn kertomaan tutkimusongelmasta, keräämästäni aineistosta ja mitä menetelmällisiä valintoja olen tehnyt tutkielmaa varten. Esittelen johdannon alaluvuissa tutkielman kannalta keskeisen teoriapohjan, käsitteet ja esittelen miten aitoutta ja verkkoidentiteettiä on sosiologian kentällä tutkittu. Otan myös kantaa omaan rooliini tutkijana tiedon välittäjänä, tutkielman eettisyyteen ja tutkielmani tiedonteoreettisiin asioihin. Johdannon jälkeen etenen tuloslukuihin, joissa esitän tutkielman tulokset ja vertaan tuloksia aiempiin aiheita käsitteleviin tutkimuksiin. Viimeisenä on pohdintaluku, jossa pohdin mitä tulokset merkitsevät yhteiskunnallisella tasolla ja kerään yhteen tutkielmani tulokset.

Blogit, eli internetissä yleensä yhden ihmisen toimesta julkaistavat sivustot, ovat saavuttaneet suuren suosion ja pelkästään Suomessa blogit.fi -listauksen mukaan päivitetään aktiivisesti noin kuutta tuhatta blogia. Maailmanlaajuisesti katsottuna erään mittariston mukaan päivittäin tehdään yli 5 miljoonaa blogikirjoitusta (<http://www.worldometers.info/blogs/>). Jokainen blogin kirjoittaja saa itse päättää, mistä aiheesta sivustollaan kirjoittaa ja vuosien mittaan blogien yleistyttyä on myös kymmeniä erilaisia blogien tyylilajeja muodostunut. Ruokablogeissa jaetaan reseptejä, rakentamisblogeissa ideoita esimerkiksi kodin kunnostamiseen ja lifestyleblogit ovat enemmän henkilökohtaisia, päiväkirjamaisia kertomuksia kirjoittajan elämästä kokonaisuudessaan. Myös järjestöt ja valtioiden päättäjät ovat aktiivisia blogien ylläpitäjiä, joten on perusteltua sanoa, että ilmiönä blogit ovat tulleet jäädäkseen eräänlaisiksi julkisiksi päiväkirjoiksi, puheenvuoroiksi ja keskustelupalstoiksi.

Kuten aiemmin mainitsin, internet on aina ollut sosiaalinen, vain sosiaalisuuden muoto on muuttunut. Internet on aina ollut tiedonvälittämisen väline, mutta tärkeää on myös ihmisten väliset kontaktit ja yhteydenpito (Suominen 2009, 146). Tietoa välitetään blogien kautta eri elämän alueilta juuri blogien kaltaisten vertaiselta-vertaiselle -menetelmällä, muita palveluita ovat reaaliaikaiset pikaviestimet, kuten nykyään esim. Facebookin omistama WhatsApp Messenger. Tiedon välittämisen rinnalla internetin luonne on sen kulttuurisen omaksumisprosessin myötä johtanut myös internetin käyttämiseen tunteiden ja kokemusten jakamisen väylänä (Turtiainen 2009, 194). Nykyisessä blogimaailmassa, josta käytetään myös nimitystä blogosfääri, ei ole enää niinkään merkitystä sillä, lähdetäänkö blogeista etsimään jotain erityistä tietoa tai ohjetta, vaan haluamme ensisijaisesti lukea, mitä kirjoittaja kertoo jostain elämän osa-alueesta, matkastaan, tekemästään ruuasta, ottamastaan kuvasta, päivästäan lasten kanssa sekä tuntemastaan olosta kun teki näitä asioita. Reflektoimme elämäämme blogien kautta ja vaikka emme varsinaisesti etsi aktiivisesti tietoa esimerkiksi kysymykseen miten olla aito, haluamme lukea mitä blogikirjoittaja asiasta ajattelee ja muodostamme sen pohjalta oman käsityksen mukailemalla lukemaamme.

1.2. Dramaturginen sosiologia

1.2.1. Dramaturginen sosiologia teoreettisena lähestymistapana

Tutkielmani teoreettisena viitekehyksenä käytän dramaturgista sosiologiaa, joka perustuu Erving Goffmanin (1956) teoriaan itsensä esittämisestä ja vuorovaikutustilanteiden havainnoimisesta, kuin ne olisivat näyttämötaidetta. Juuret dramaturgisella sosiologialla ovat vahvasti G.H Meadin ja Blumerin symbolisen interaktionismin koulukunnassa, jossa tiivistettynä tapahtumat muodostuvat todeksi jos ihminen itse määrittää ne todeksi (Merton 1995). Kaikki, ihmisen minäkäsitys mukaan lukien, on näin ajateltuna sosiaalisesti muodostunutta. Goffman itse esittää dramaturgisen lähestymistavan olevan *viides näkökulma* sosiaalisten ryhmien tutkimiseen, jossa muut neljä ovat *tekninen, poliittinen, rakenteellinen ja kulttuurinen*. Teknisesti tutkittaessa olemme kiinnostuneita tarkastelemaan, miten ryhmä onnistuu sille ennalta määritettyjen tehtävien suorittamisessa. Poliittisesti ryhmiä voidaan tutkia niiden välisten valta-asetelmien kautta ja kuinka ryhmän sisäisten jäsenten välistä vuorovaikutusta hallitaan. Rakenteellisesti ryhmiä voidaan tutkia niiden luokkasuhteiden kautta. Kulttuurisesti voidaan tarkastella ryhmässä vallitsevia arvoja, jotka vaikuttavat ryhmän toimintaan. Kaikki aspektit ovat ryhmässä läsnä, jokainen näkökulma korostaa vain kerrallaan tiettyä tarkastelukulmaa. (Goffman 1971, 153–154.)

Dramaturgista lähestymistapaa, kuten muitakin lähestymistapoja, voidaan käyttää analyysin päätepisteenä, tapana järjestää sosiaaliset tapahtumat. Dramaturgisessa menetelmässä tarkastellaan vaikutelmien hallintatapoja sosiaalisessa ryhmässä, millaisia ongelmia vaikutelmien hallitsemiseen sosiaalisissa ryhmissä liittyy ja miten ryhmässä olevat eri identiteetit ja esiintymisryhmät toimivat keskenään. Dramaturginen menetelmä sosiaalisen vuorovaikutuksen tutkimiseen linkittyy myös aiemmin mainittuihin neljään muuhun menetelmään, koska kaikkeen sosiaaliseen toimintaan liittyy vahvasti myös yksilöiden tarve säädellä antamaansa vaikutelmaa. (mt., 154)

Jokaisella meillä on tarve säädellä vuorovaikutustilanteissa niitä vaikutelmia, joita vuorovaikutuksen toiset osapuolet tilanteesta saavat. Valitsemani teoreettinen kehys tarjoaa vastauksia siihen, miten säätelemme itseämme vuorovaikutustilanteissa ja miten internetin blogikirjoitukset myös soveltuvat tarkasteltavaksi dramaturgisen sosiologian keinoin. Internetin vuorovaikutuksellisuus blogeissa ja muissa alustoissa voidaan nähdä myös jonkinlaisen laitoksen, tai rakennuksen sisällä tapahtuvaksi, tiettyjen rajojen sisäpuolella tapahtuvaksi vuorovaikutukseksi. Dramaturgisessa sosiologiassa kiinnitetään huomiota esimerkiksi siihen, miten yksilö valitsee tavan esitellä itsensä ja miten yksilö pyrkii aktiivisesti vaikuttamaan siihen, millaisen vaikutelman muut hänestä saavat. Yksilö voi suosia joitain tiettyjä toiminnan malleja ja toisia malleja hän saattaa työntää taka-alalle tilanteesta riippuen. (mt., 9.)

Vuorovaikutus voidaan määritellä ”vastavuoroiseksi vaikutussuhteeksi, joka syntyy kahden yksilön välittömästä yhdessäolosta ja joka säätelee kummankin käyttäytymistä, niin että kummankin toiminta heijastuu toisen toimintaan”. Vuorovaikutukset jakautuvat vuorovaikutuskerroiksi, tai tapaamisiksi, ja kestävät niin kauan, kun kaksi tai useampi yksilö on vuorovaikutuksessa. Dramaturgian keinot teoriakehyksessä näkyy, kun määritellään aiemmin todettu muihin yksilöihin vaikuttaminen termillä esitys. Tällaiseksi toiminnaksi kelpaa mikä tahansa toiminnan muoto, jolla pyritään vaikuttamaan vuorovaikutuksen toisiin osapuoliin. Esityksen muut osapuolet ovat kohtausten katsojia, tarkkailijoita tai kanssaosallistujia. Muita dramaturgisia termejä ovat esimerkiksi rutiini ja osa. Esittäessään tiettyä osaa yksilö pyrkii vaikuttamaan siihen vaikutelmaan, jonka hän itsestään antaa. (mt., 25–28.)

Voimme ajatella, että sosiaalisen median palvelut ovat näyttämöitä, joissa esitämme aina kulloinkin valitsemaamme roolia, mutta harvoin kuitenkaan miellämme omia sosiaalisen median julkaisuja minkään tietyn roolin ylläpitämiseksi. Kaikki tulee hyvin usein luonnollisesti, jos sitä meiltä itseltämme kysytään. Me kuitenkin muovaudumme erilaisten kohtausten kautta lähemmäksi sitä esitystä, jonka haluamme yleisölle välittää. Sosiaalisen median alustoilla saatamme aluksi kokea olevamme ulkopuolisia ja teemme julkaisuja lähinnä toisten mieliksi ja esittääksemme jotain versiota itsestämme. Voimme

suhtautua kyynisesti tai ironisesti julkaisuihimme, mutta ajan myötä kyynisyys ja ironisuus voi vähentyä ja omaksumme rakentamamme esityksen. Kehitys esityksen omaksumisesta voi toki olla myös päinvastainen, joka alkaa vilpittömästä uskomisesta esitykseemme, mutta päättyy kyynisyyteen ja ironisuuteen. (mt., 30–31.)

Goffman itse myöntää teoriansa vajavaisuuden ja mainitsee, että hän tutkii vain kahden ihmisen välistä vuorovaikutustilannetta näytelmäsanaston keinoin ja oikea elämä on todellisuutta sen ulkopuolella (mt., 9). Goffmanin teoria ja sosiaalinen konstruktioismi postmoderni identiteetikäsitys mukaan lukien yleisesti ottaen on saanut osakseen kritiikkiä sen eräänlaisesta juurettomuudesta ja liiallisesta sosiaalisuuden korostamisesta (Slezak 2020). Mikä esimerkiksi Goffmanin teorian taustalla oleva identiteetti on, jos kaiken sosiaalisen kanssakäymisen taustalla on erilaisten roolien käyttäminen kuhunkin vuorovaikutustilanteeseen sopivalla tavalla? Liialliseen sosiaaliseen konstruktioismin korostamiseen menemättä, dramaturgisen sosiologian tarkoituksena on enemmänkin tiedostaa ja tuoda näkyville, että relevanttia tietoa on tuotettavissa tarkastelemalla ihmisten välistä välitöntä vuorovaikutusta.

1.2.2. Postmoderni identiteetti

Mikäli sosiaaliset vuorovaikutustilanteet ovat postmodernissa maailmassa pirstaleisia, erilaisissa tilanteissa erilaisten vaikutelmien säätelyä ja roolien esiintuomista ja piilottamista, heijastuu tämä laajemmassa kuvassa myös ihmisen minuuteen. Mikko Saastamoinen kirjoittaa teoksessa *Minuus ja identiteetti* (2006), että elämämme aikana joudumme toimimaan hyvin erilaisissa konteksteissa ja tilanteissa, joka yksilöä korostavan länsimaalaisen kulttuurin myötä on luonut pysyvämmän tavan suhtautua elämään ja minuuden rakentamiseen. Identiteetti ei nyky-yhteiskunnissa muodostu enää sosiaalisen tason määreiden kuten luokan, etnisyyden, sukupuolen, kansallisuuden tai ammatin mukaan, vaan jokainen meistä luovii läpi sosialisointiprosessin osaksi yksilökulttuuria. Postmodernissa maailmassa nämä ennen tutut ja turvalliset tavat sekä pysyvät rakenteet identiteetin rakentamiseksi ovat muodostuneet ongelmallisiksi, joten identiteetti itsessään on myös ongelmallinen. Samalla identiteetti koetaan usein ainoaksi

muokattavissa ja hallittavissa olevaksi asiaksi, kun yhteiskunnan muut pysyvät rakenteet murenevat (mt., 141–142.)

Sosialisaatiossa nykykulttuurin jäseneksi voidaan ajatella, että yhteiskunnan rakenteiden, työn sekä suurkaupunkimaisen elämän epävarmuuksien ja pirstaleisuuksien takia on tullut jokaisen omaksi tehtäväkseen luoda oma tarina ja sen myötä oma identiteetti. Anthony Giddens käyttää tästä nimitystä *individuaatio* ja *elämänpolitiikka*. Minuudesta on tullut refleksiivinen projekti, jolloin kannamme itse vastuun kehittää menetelmiä selviytyä postmodernissa maailmassa ja mm. työstää omaa identiteettiämme kohti eheää tarinaa. (mt., 145). Autenttisuuden ja ”oman jutun” etsiminen lähti kasvuun 1960-luvulta nuorisokulttuurin myötä, joka juontaa juurensa ihmisen henkilökohtaisen elämän vapautumisesta enemmän omien päätöksien vaikutuspiiriin. Autenttisuuden etsimisen tavoitteena on saavuttaa onnellinen tila, jossa yksilöllä on kykyä ja luottamusta tehdä valintoja ja hallita elämäänsä (Saastamoinen 2006, 152).

Georg Simmel pohtii samaa asiaa jo paljon aiemmin *yhteiskunnallistumisen* käsitteen kautta, jolloin nyky-yhteiskunnan suurkaupungit ovat jokaisen siinä toimivan yksilön keskinäisten vuorovaikutustilanteiden tulos (Simmel 1999, 77) ja ihmiset vain modernin elämän tuotoksia, jotka tuovat erilaisissa tilanteissa esiin tietynlaisia rooleja (Aro & Jokivuori 2010, 229). Yhteistä nykyajan identiteettikäsitykselle tutkimuksen saralla kuitenkin on se, että jokaisen on ajateltava tietoisesti ja tuotettava minuuttaan erilaisen identiteettityön keinoin. Identiteettityötä tehdään jatkuvasti kun valinnan varaa riittää kaikessa: voimme itse valita miten kulutamme, mitä opiskelemme, minkälaisia elämäntapoja vaalimme ja esimerkiksi minkälaista työtä teemme. (Saastamoinen 2006, 170). Sama pätee myös verkkoidentiteettiin. Työstämme omaa tarinaamme internetin sosiaalisen median alustoilla ja pyrimme luomaan erilaisten roolien kautta eheän ja aidon kokonaisuuden. Miten aitous sitten tuotetaan ja miten se liittyy identiteettiin?

1.2.3. Aitousen esitys

Aitous on käsitteenä erittäin monimerkityksellinen ja aina riippuvainen autenttisuuden kokijan omasta subjektiivisesta arvomaailmasta. Sanana aitoudella on arkikielessä sekoittunut asema: aitoudella voidaan viitata joko tavaroiden, paikkojen tai ihmisten aitouteen. Tutkimuksissa aitous voidaan käsittää myös autenttisuutena, esimerkiksi jonkin paikan alkuperäisyyteen viittaamisena tai jonkin toiminnan aitona esityksenä. Tärkeimpänä huomiona aihetta käsittelevissä tutkimuksissa kuitenkin on se, että aitous on rakennettua ja esitettyä.

Autenttisuutta on tutkittu Suomessa muun muassa matkailututkimuksen puolella (Tuulentie 2002; Veijola 2002), jolloin kyse on matkailijan kokemasta ja hänelle tuotetusta autenttisuuden tuntemuksista ja aitous voidaan nähdä joko objektiivisena, konstruktivistisena tai eksistentiaalisena. Toisenlaista aitouden käsitteellistämisestä edustaa esimerkiksi objektien aitouden tutkiminen. Olli Pyyhtinen julkaisi Sosiologia-lehdessä (3/2013) artikkelin taideteosten aitouden tutkimisesta, jolloin aitous tietyn taideteoksen kohdalla tuotetaan konstruktivistisesta lähtökohdasta. Objektit ja niiden aitous eivät ole irrallaan ihmisten vuorovaikutuksesta, vaan myös ne ovat kiinnittyneitä aitouden tuottamisen keinoihin. Sama aitouden tuottaminen pätee sosiologisesti ymmärrettynä myös ihmisiin ja inhimilliseen toimintaan. Oikeaa ja autenttista minää ei siis ole, vaan valitsemme sosiaalisissa tilanteissa jonkin roolin, jonka mukaan toimimme ja jota kehitämme.

Profiilityö ja elämäjulkaiseminen

Profiilityö on pitkittynyttä ja johdonmukaista yksilön identiteetin luomista, joka tapahtuu internetin yhteisöpalveluissa ja tavoitteena on itsensä esittäminen yksilön itsensä haluamallaan tavalla, vapaana ulkoisista paineista. Sosiaalipsykologian tutkija Suvi Uski (2015) on tutkinut väitöskirjassaan sosiaalisen median suhdetta aitouden käsitteeseen ja lähestyy tätä profiilityön käsitteen avulla. Aitouden rakentaminen ja aitouden ongelmallisuus internetin yhteisöpalveluissa muodostaa yksilön kannalta aina

kysymyksen siitä, miten erottua joukosta, mutta myös kuulua joukkoon. Uski tutkii sosiaalisten normien merkitystä yksilön kokemusmaailman rakentumisessa sosiaalisessa mediassa. (Uski 2015.)

Sosiaalisen käyttäytymisen dynamiikka on muuttunut merkittävästi itsensä esittämisen osalta sosiaalisessa mediassa. Kolme merkittävintä muutosta ovat: 1. roolien dynaamisuudessa, 2. ajallisuudessa ja 3. välittyneessä viestinnässä. Muutos rooleissa näkyy siten, että sosiaalisen median roolit ovat nykyään niin kutsuttuja metarooleja, jotka kommunikoivat useammassa sosiaalisessa piirissä. Ilman sosiaalisen median alustoja identiteetti on pysyvämpi arkielämän rooli, mutta sosiaalisessa mediassa rooli esitetään useammalle päällekkäiselle yleisölle. Ajallisuuden dynamiikka näkyy siinä, miten identiteetti esitetään henkilökohtaisen elämän narratiivina, jolla on muotonsa sekä nykyisyydessä, historiassa ja tulevaisuudessa. Välittyneen viestinnän muutos kuvaa sitä, miten identiteettiesitysten muotoutuminen on muuttunut, kun sosiaalisen median viestintä on epätäsmällistä ja monitulkintaista eri yleisöjen edessä. Nämä kolme muutosta toimivat pohjana pitkittyneelle identiteettiesitykselle, jota Uski luonnehtii epätavalliseksi ja uhkaksi yksilön minuudelle ja identiteetille. Tuloksena on mahdollinen pysyvä muutos identiteettikäsityksissämme, ajanhengessä ja yksilöiden arkipäivän valinnoissa. (mt., 4–6.)

Uski esittelee erilaisia käsitteellistyksiä identiteetistä ja päätyy valitsemaan Goffmanin teorian identiteetin rakentumisesta yksilön jokapäiväisessä toiminnassa, roolien avulla. Tutkimuksessa kuitenkin edetään yläkäsitteen self-identity suuntaan, joka eroaa minuuden ja identiteetin käsitteistä olemalla enemmän syvempi käsitys yksilön kokonaisesta identiteetin rakentamisesta. Minuus ymmärretään sisäiseksi ulottuvuudeksi ja identiteetti keinoina, joilla yksilö perustelee minuuttaan itselleen ja muille. Arkikielessä sosiaalisessa mediassa identiteetin rakentaminen nähdään kronologisena tarinan kertomisena, joka tukee yhden yhtenäisen identiteetin käsitystä. Tutkimuksissa kuitenkin identiteetti nähdään hyvin erilaisista näkökulmista. Uski pohjaa sosiaalisen median identiteetin rakentamisen neljään teoriaperinteeseen, joista kaksi käsittää sisälleen sosiokulttuurisen kontekstin ja identiteetin käsitteen välisen vuoropuhelun.

Toiset kaksi perustuu sosiokulttuuriseen minuuden konstruoimiseen ja itsensä esittämiseen. (mt., 23–24.)

Miksi me sitten sosiaalisen median käyttäjinä ”työstämme” profiiliamme ja aitouttamme jatkuvasti ja mitä vaikutuksia tällä on? Uskin mukaan käyttäessämme sosiaalisen median palveluita identiteetin esittäminen eroaa ruudun ulkopuolisesta elämästä myös siten, että olemme internetissä aina alttiita palautteelle. Itsensä esittäminen sosiaalisessa mediassa liian täydellistä elämää elävänä saattaa rohkaista yleisön kommentoimaan julkaisijaa huijaajaksi tai epäaidoksi esittäjäksi. Liian täydellinen esitys itsestä on kuin julkinen näyttely, mutta oikeanlaisen tasapainon löydettyään julkaisija voi työstää julkaisujaan kohti ihannekuvaa itsestään. (mt., 90.) Jatkuva identiteettiesitys sosiaalisen median palveluissa monimutkaistaa yksilön käsityksiä omasta identiteetistään ja profiilityö prosessina uuvuttaa yksilöä, kun tavoitteena on onnistunut ja jatkuva identiteettiesitys (mt., 93). Onnistunut profiilityö johtaa sosiaalisesti määriteltyyn ”profiiliminään”, joka on siten todistettu oikeaksi ja aidoksi, että profiilin esittäjä voi tukeutua sen varaan ja todistaa olevansa sellainen ihminen, kuin profiilissaan esittää. Onnistunut profiiliminä on myös tunnistettavissa muiden toimesta, koska aidoiksi koetut itsensä esitykset vahvistavat yleisön kokemusta koko profiilin aitoudesta. Tätä voidaan kutsua myös tavaksi ”feikata” ollakseen aito. (mt., 60; 91–92.)

Elämäjulkaiseminen on omaelämäkerrallista toimintaa, jolla internetin yhteisöpalveluissa – kuten esimerkiksi blogeissa tai Facebookissa – ihmiset jakavat asioita elämästään ja tekevät tämän tietyllä tavalla suuntaamalla julkaisujaan omalle yleisölleen. Elämäjulkaisija odottaa siis julkaisuilleen vastavuoroisuutta. Digitaalisen kulttuurin tutkijan Sari Östmanin väitöskirjassa elämäjulkaisijuudesta vastataan kulttuurisen omaksumisen teoriaa hyödyntäen kysymykseen siitä, mitä on elämäjulkaisijuus ja miten elämäjulkaisijuus omaksutaan osaksi verkkokäyttäytymistä. (Östman 2015, 14–16.) Elämäjulkaisijuuden tutkiminen osoittaa tutkielmani kannalta tärkeitä havaintoja siitä, miten toimimme verkossa ja miten aitouden tuottaminen on osana tätä toimintaa. Lopulta sosiaaliseen mediaan omaksuttu elämäjulkaisijuus heijastelee myös tapaamme toimia verkon ulkopuolella.

Elämäjulkaiseminen kulttuurisen omaksumisen prosessina on kolmevaiheinen. Ensimmäisenä tulee alustavan omaksumisen vaihe, jolloin käyttäjä harjoittelee teknologian käyttöä havaintojen, toimien ja omien tuntemusten kuvailujen jakamisella. Jakamisen luonne on tässä vaiheessa tiedonjakoluonteinen ja tyyliään asiallinen ja elämäjulkaisija saattaa aloittaa sisällönjakamisen vastentahtoisesti, koska hän ei vielä hahmota toimintaympäristön laajuutta. Jos elämäjulkaisija kokee ympäristön turvalliseksi ja oman jakamisen luontevaksi, hän lukijasuhdetta ylläpitäväksi keinoksi etenee kohti intiimin tunnelman luomista jakamalla jotain henkilökohtaisempaa. Ennen intiimin, eli puhuttelevamman kirjoitustavan omaksumista elämäjulkaisija saattoi pelätä sitä, että kaikki julkaisun voi nähdä. Kun elämäjulkaisijan toiminta vakiintuu, hän pyrkii tuomaan ”aitoa itseään” enemmän esille julkaisuissaan ja pyrkii tekstin sisällä tunnetilojaan jakamalla sitouttamaan lukijansa siihen hetkeen. Tätä kutsutaan affektiivisuudeksi. (mt., 135–137.)

Kun intiimi tunnelma on vakiintunut, on elämäjulkaisija edennyt pitkälle käytön omaksumisessa ja elämäjulkaiseminen ilmiönä siirtyy syvenevän omaksumisen vaiheeseen. Ensimmäinen vaihe on elämäjulkaisemisen menettelytapojen omaksumista ja toinen vaihe keskittyy siihen, mitä tapahtuu elämäjulkaisijuuden omaksumisessa suhteessa ympäröiviin yhteisöihin. On olemassa niin kutsutut hyvät tavat julkaista, joihin kuuluu yhtenä esimerkkinä fiksunäyttämisen ihmisen näyttämisen. Muita ympäröiviin yhteisöihin heijastelevia tapoja elämäjulkaisijuudessa ovat seuralliset keinot: viihdyttäminen ja oman tilan suojaaminen. Elämäjulkaisijat toimivat tiukan kontrollin alaisena julkaistessaan verkossa, jolloin muodostuu hallinnon tarve toimia omaksutun ”hyvän tavan” mukaisesti. (mt., 141–142.)

Fiksunäyttämisen ihmisenä ja hyvänä mediankäyttäjänä näyttämisen liittyvät siihen, miltä elämäjulkaisija haluaa muiden ihmisten, eli lukijoidensa, silmissä näyttämisen. Fiksuus näyttämisen oman luonteen, hyvien käytösten hallinnan korostamisena, järkevyyden ja muun muassa auktoriteettien ja muiden valtaa käyttävien elementtien läsnäolon tiedostamisena. Fikset elämäjulkaisijat haluavat näyttämisen asiallisena ja korostaa hyviä puoliaan. Tämä toteutetaan usein kerronnan rajoittamisella. Hyvien puolien korostaminen

vastaa Daniel Millerin ajatusta siitä, että Facebook-käyttäjät julkaisevat verkossa sitä, minkälaiseksi ihmisenä pyrkivät tulemaan. Östman viittaa Milleriin ja tekee eron suomalaisen elämäjulkaisijuuteen siinä, että suomalaiset korostavat rehellisyyttä ja aitoutta hakiessaan ideaalista tavoiteaminää. Syvenevä omaksuminen alkaa näkyä siinä, miten elämäjulkaisijat omaksuessaan ”hyvät jakamisen tavat” alkavat rajoittaa omaa kerrontatapaa. Tutkimuksessa käytetään esimerkkiä siitä, miten työasioista puhuminen Facebookissa voi olla ”yksinkertaisesti idioottimaista”, koska oma esimies voi lukea julkaisuja. Toinen esimerkki tästä ovat myös julkaisemisen rajoittaminen sillä perusteella, että omat vanhemmat voivat lukea julkaisuja. (mt., 143–148.)

Nämä tavat ja säännöt hyvälle elämäjulkaisijuudelle kertovat siitä, että ilmiönä siihen kuuluu normeja, joita julkaisijat itse määrittelevät omissa yhteisöissään ja niiden ulkopuolisissa suhteissa. Östman esittää, että normeilla hän tarkoittaa tutkimuksessaan Émile Durkheimin sosiaalisen faktan käsitettä, jolloin valtaa käyttävänä voimana tässä tapauksessa ovat tietyt säännöt hyvälle elämäjulkaisijuudelle. Näistä säännöistä poikkeaminen johtaa rangaistukseen tai voimakkaaseen vastustukseen. Kokonaisuudessaan syvenevän omaksumisen vaiheeseen kuuluu käytännön vaiheessa normien luominen ja niiden ylläpitäminen sekä käytöksen ja identiteetin tasolla hyvän käytöksen ja verkkoseurallisuuden normit. (mt., 190–193.)

Syväomaksumisen vaiheessa elämäjulkaisijuus muuttuu toimijatyypistä rooliksi, jolloin normien säätely ja rutinoitunut elämäjulkaisija ottaa osittain tietoisesti elämäjulkaisijaroolin osallistuessaan toimintaan. Kun itseään määrittellään oman verkkokäyttäjyytensä kautta, voidaan puhua syväomaksumisen vaiheesta. Hyvälle elämäjulkaisijuudelle asetetut määritelmät sallivat poikkeuksia, mutta tärkeintä on se, että ei menetä kasvojaan ja pysyy pääasiallisesti aina tahdikkaana. Tasapainottelu näiden sääntöjen määrittelemissä rajoissa on elämäjulkaisijaroolin toimintaa ja Östman viittaa Bergerin ja Luckmannin teoriaan rooleista siinä, että toimija tiedostaa roolinsa silloin kun se on aktiivinen. Kun aktiivinen toiminta, esimerkiksi julkaisun tekeminen tai tutkimukseen vastaaminen päättyy, niin samalla aktiivinen elämäjulkaisijarooli asettuu taustalle. Rooli on siis normittunut toimijatyypiksi. (mt., 195–201.)

Syvennämälle roolin omaksumisen myötä siirrytään siinä vaiheessa, kun elämäjulkaisijuus alkaa vaikuttaa julkaisemisen ulkopuolisiin rooleihin. Östman havainnollistaa tätä kolmen eri tason kautta:

- ”1. Elämäjulkaisijuus on läsnä julkaisemishaluna
2. a) Elämäjulkaisijuus on läsnä innostuksena omasta julkaisijuudesta
2. b) Elämäjulkaisijuus on läsnä julkaisujen etukäteissommitteluna ja -suunnitteluna
3. Elämäjulkaisijuus on läsnä etukäteissommitteluna ja ajatuksina siitä, millaisen päivityksen mistäkin tapahtumasta voisi saada” (mt., 205.)

Teknologinen kehitys ja uusien julkaisualustojen esittelemine ihmisille, olivatpa ne sitten blogialustoja tai Facebookin kaltaisia profiileja ovat helpottaneet elämäjulkaisijuuden kehittymistä sellaiseksi kuin se nykyään on, mutta Östmanin mukaan tärkeämpi muutos on ollut kulttuurinen muutos siinä, että ihmiset pitävät nykyään sisällönjulkaisemista ja elämäjulkaisemista internetissä luontevana toimintana, jota ei tarvitse puolustella tai kyseenalaistaa (mt., 20). Internet on teknologiana kotoutunut arkeemme ja emme enää ajattele sitä vieraana tai outona asiana (Peteri 2006, 54–62). Tästä ilmiöstä Östman päätyy käyttämään tutkimuksessaan käsitettä appropriation, joka viittaa jonkin asian hyväksymiseen ja asianmukaiseksi tekemiseen. Tässä tapauksessa internet ja sen sisällönjakaminen teknologiana on tehty tutkittavien osalta asianmukaiseksi heidän omaan arkeensa, eikä internet kulttuurisena ilmiönä vain ”sujahda” heidän tajuntoihinsa. (Östman 2015, 27–28.)

Minuuden paljastaminen

Sosiaalista mediaa käsittelevissä tutkimuksissa on valittu usein kiinnostuksen kohteeksi ihmisten toiminta internetissä. Toimintaa on mitattu esimerkiksi määrittelemällä tasot, jolla “paljastamme” itsestämme jotain tai kuinka esitämme itseämme internetin

palveluissa. Saatamme suunnitella sisältöä, jota jaamme sosiaalisessa mediassa ja usein tapamme käyttäytyä verkossa on pitkän työn tulosta. Zizi Papacharissi (2012) tutkii keinoja ja strategioita, joita käytämme verkossa itsemme julkaisemiseksi ja D.E. Wittkower (2014) laajentaa tätä näkemystä ja luo “dramautenttisen” (engl. dramauthentic) mallin ihmisten verkkokäyttäytymiselle. Papacharissin artikkelissa tutkitaan mikroblogi-palvelun Twitterin esitys-strategioita ja tarkastellaan sitä, miten itsensä esitykset tuotetaan palvelussa käytävissä keskusteluissa. Artikkelin mukaan verkkojulkaisualustat ovat johtaneet verkostoituneisiin itsen esityksiin, jolloin esitysten tavoitteena on välittää monimerkityksellistä sisältöä. Esitykset itsestä voidaan asettaa suuruusasteikolle (engl. magnitude), jossa pienin arvo 1 on minimalistista itsensä esittämistä ja käyttäytymisen esiastetta. Asteikon suurin arvo 7 kuvastaa laajaa ja monimutkaista sosiaalista toimintaa. Asteikon keskivaiheilla esitykset ovat eleitä (engl. sign) ja kohtauksia (engl. scene). Esitys-strategioissa Papacharissin mukaan me uudelleenkehystämme ja hajautamme itsemme esityksiä verkossa näiden tasojen välillä ja käytämme leikillisyyttä julkaisuissamme, joka keinona sallii jakaa jotain sellaista, jota ei normaalisti kertoisi. (Papacharissi 2012, 1998.)

D.E. Wittkowerin (2014) dramautenttisessa mallin mukaan verkkoidentiteettimme on useaan paikkaan samanaikaisesti ankkuroituna, joten valitsemme yhden kolmesta tavasta, jolla säätelemme julkaisemisen julkisuutta suhteessa kohdeyleisöön. Harkitsemme usein tarkkaan, kuinka paljon “paljastamme” omaa identiteettiämme sosiaalisessa mediassa. Mallissa nämä kolme tapaa nimetään seuraavasti:

1. *mixed exposure*
2. *agonistic exposure*
3. *lowest-common-denominator exposure*

Ensimmäisessä tavassa itsensä esittäminen pidetään erilaisissa julkaisualustoissa ja yhteisöissä erillään toisistaan, joten erilaiset esitykset itsestä ovat mahdollisia. Haasteeksi tällöin tulee rajan vetäminen siihen, kuka näkee minkäkin julkaisun, koska esimerkiksi jotkut Facebook tuttavat voivat nähdä julkaisuja, jotka ovat tarkoitettu vain tiettyyn

ryhmään lähetetyiksi. Kontekstista irrotetut viestit, kuvat tai videot voivat olla vahingollisia yhtenäisen itsen esityksen rakentamisessa. Toinen tapa on jakaa jollekin yhteisölle sellaista, jota emme normaalisti siellä jakaisi. Agonistinen identiteettinsä paljastaja saattaa jakaa työporukan ryhmäkeskustelussa jotain henkilökohtaisempaa tai hauskan kuvan, jolloin hän saattaa antaa itsestään täysin erilaisen käsityksen, kuin miten normaalisti työssään käyttäytyy. Jyrkkien poliittisten tai erittäin henkilökohtaisten asioiden jakaminen huolettomasti eri sosiaalisen median yleisöille saattaa johtaa yhteisöstä vieraantumiseen tai jopa hylkäämiseen. Toisaalta tällainen ”no-filter” tapa tuodaan itseään julki ei vaadi tarkkaa ja huolellista näyttämötyötä, joka voi olla stressaavaa kuten ensimmäisessä tavassa nähdään. Mallin kolmas tapa itsemme julkaisemiseen on pidättäytyä lähes kokonaan julkaisemisesta. Pienimmän yhteisen nimittäjän -tyylinen jakaja on sosiaalisen median palveluissa kuin puhdistettu kiiltokuva, joka ei jaa itsestään lähestulkoon mitään. Tällöin välttyy sekoittamasta jakamisen yleisöjä ja ei tule lipsauttaneeksi jotain tilanteeseen sopimatonta, joka vahingoittaisi verkkoidentiteettiä. Tämän tyylinen jakaja ei välttämättä aseta profiilikuva palveluihin ja saattaa ainoastaan hyväksyä kaveripyynnöitä, mutta ei koskaan lähetä niitä toisille. (mt.)

Kaikissa kolmessa jakamisen tavassa Wittkower käyttää termiä exposure, joka viittaa hänen mukaansa siihen, että verkkoidentiteettiin tuodaan useimmiten sama identiteetti kuin mitä verkon ulkopuolinen on. Hän ei kuitenkaan kiistä sitä, että identiteetti on koko ajan rakentuva, mutta hänen mukaansa verkkoidentiteetin ja verkon ulkopuolisen identiteetin rakentumisen välillä ei ole selvää rajaa. Identiteetin rakentuminen ei ole vain verkon ulkopuolella tapahtuvaa toimintaa, ja mitä aiemmin tulevat sukupolvet liittyvät verkkoyhteisöihin, sitä vaikeammaksi rajan vetäminen näiden kahden välille käy. Liittyessään verkkoyhteisöihin käyttäjä saattaa usein asettaa tietynlaisen tavoitteellisen minän esittämisen ja omaksuu tietynlaiset arvot. Ajan myötä itsetietoisesti valitut arvot muuttuvat pysyvämmäksi osaksi identiteettiä. Wittkower muistuttaa myös, että emme voi olla aina varmoja, esitämmekö totuudenmukaista esitystä itsestämme vai pelkkää yhdenlaista puolta itsestämme ja pystymmekö tekemään eron tavoitteellisen minän esittämisen ja totuudenmukaisemman itsen esittämisen välille. Wittkower jättää myös kysyttäväksi, onko itsen esittämisen keinojen takana jokin aito minä, jolle voisimme edes olla totuudenmukainen.

1.3. Tutkimusongelma

Tutkielmani keskittyy aitouden kokemisen merkityksiin blogeissa ja siihen, miten aitous tuotetaan suomalaisissa blogeissa. Tutkimuskysymykseni on: miten aitous merkityksellistyy blogeissa? Tarkoituksena tutkielmassa on kiinnittää huomiota niihin tapoihin ja aitouden esitystapoihin, joita blogeissa käytetään. Tutkielma tarjoaa tietoa siitä, mitä suomalaisessa blogimaailmassa ajatellaan aitoudesta ja miten aitous tuotetaan yhteisesti niin blogin kirjoittajan, kuin tekstejä lukevan yleisön kesken. Ilmiönä itsensä esittäminen pohjautuu dramaturgisen sosiologian viitekehykseen, jolloin aitous ja autenttisuus on rooli, jota esitämme.

Kuten aiemmin jo mainitsin, sosiologisesti ymmärrettynä ihmiskuvassa ei ole olemassa autenttista minää, vaan minuus muodostuu aina ulkoisen minän kautta muun todellisuuden rakentumisen kanssa (Alasuutari 2001, 60). Aitous voidaan nähdä myös osana identiteettiä ja identiteettiä luodaan kielellisesti ja kertomusten kautta (Hall 1999, 40). Lukiessani blogikirjoituksia aitoudesta huomasin, että monella bloggaajalla tuntuu olevan vahva käsitys siitä, mitä aitoudella kuvitellaan tarkoitettavan ja mitä blogien lukijat mieltävät aidoksi. Kirjoittajat muodostavat omaa käsitystään aitoudesta ensin esittämällä, mitä ovat lukeneet muiden blogien kommentteista ja peilaamalla sitten lukemaansa omiin kokemuksiin. Aitouden kokeminen on etsivää ja sitä työstetään blogeissa.

1.4. Aineisto ja tutkimusmenetelmä

Tutkielmani aineistoksi keräsin blogikirjoituksia ja niiden kommenttiosioden kirjoituksia. Rajasin blogit suomalaisiin blogeihin ja valitsin vain blogikirjoituksia ja kommentteja, joissa mainitaan aiheena aitous. Tämän rajauksen tein hakemalla blogit.fi -sivuston hakukentässä hakusanalla "aitous". Tekemällä haun suoraan sivuston omassa

hakukoneessa sain haettua kaikista yli 6000 sivustolle ladatuista blogeista, jolloin ei jää tarvetta hyppiä eri blogitietokantojen välillä, jos tekisin vastaavan haun Googlessa.

Blogit.fi -hauilla löytyi yhteensä 344 tulosta, joista sanana aitous ilmeni 46 kirjoituksen otsikossa. Laskin tähän mukaan myös vaihtelevat sanamuodot, kuten esimerkiksi "aito", "aidosti" ja myös vastakohtaan "epäaito". Tällä varmistin sen, että mahdollisimman moni aihetta koskeva kirjoitus näkyisi hakutuloksissa, ettei sivuston hakualgoritmi jätä sanamuotojen takia tuloksia pois. Hakutuloksista kymmeneen kirjoitukseen ei ole enää pääsyä, johtuen joko blogipostauksen tai koko blogin poistamisesta.

Seuraavaksi siirryin tarkastelemaan haun tuloksia. 4 kirjoitusta ovat matkablogeja ja käsittelevät turismin ja matkakohteiden autenttisuutta. Vaikka matkakohteiden autenttisuus ja miten aitous matkailussa tuotetaan, on todella mielenkiintoinen aihe, päädyin rajaamaan nämä kirjoitukset pois, koska tekstit eivät varsinaisesti käsittele tutkimaani aihetta persoonan ja identiteettiesityksien aitoudesta. Jäljelle jäi 13 blogipostausta.

Tekemällä haun ja aineiston rajauksen tällä tavoin sain hakuhetkellä laajan kirjon erilaisia blogeja aineistoksi, enkä rajannut tuloksia minkään tietyn blogigenren mukaan, pois lukien matkailublogit. Suoritin haun ja aineiston rajaamisen helmikuussa 2020, joten on mahdollista, että tulosten määrä muuttuu ajan myötä, kun uusia blogikirjoituksia tulee lisää ja vanhoja poistuneita karsiutuu hakutuloksista pois.

Vaikka en rajannut tuloksia blogigenren mukaan, aineistoni koostuu kuitenkin kokonaan suomalaisista lifestyle-blogeista, joissa yhdistellään myös muun muassa valokuvausta, matkailua, puutarhanhoitoa ja kuntoilua. Lifestyle on alatyyliltään blogeista hankala erottaa muista juuri sen monimuotoisuutensa takia. Termillä vedetään yhteen monta muuta alatyyliliä ja suomennettuna lifestyle tarkoittaa elämäntapaa. Käsitteenä lifestyle ja

elämäntapa on vakiintunut tarkoittamaan laajemmassa merkityksessä tapaa tai tyyliä elää (Ahponen & Järvelä 1983).

Aineistoni blogien kirjoittajat ovat kaikki naisia, arviolta 18–50 vuoden ikähaarukassa. Osalla on lapsia, osa elää yksin tai puolison kanssa. Blogit ovat tyyliään henkilökohtaisia, päiväkirjamaisia, joten kirjoittajat kertovat elämästään melko laajasti teksteissään ja vaikka kirjoituksissa kirjoittajan mukaan on jokin tietty teema, tuodaan teksteihin myös aina mukaan muita osa-alueita oman harrastuneisuuden mukaan: muun muassa muotia, puutarhanhoitoa ja sisustamista. Blogeissa on kirjoitusten vieressä kuvaustekstit, eli lyhyt tiivistelmä blogin kirjoittajasta ja siitä mistä asioista blogissa kirjoitetaan ja halutaan kertoa. Tässä muutama katkelma tiivistelmistä:

”Blogi on monipuolinen lifestyleblogi, joka pitää sisällään arkihetkien lisäksi reissaamista suomalaisista metsistä maailman suurkaupunkeihin. Intohimoista valokuvausta ja itseironista kirjoittamista. Yritystä tehdä elämästä ekologisempaa ja avartaa omaa sekä muiden ajatusmaailmaa.

Minulle tärkeää on hyvä ruoka, treeneissä hikoilu, koirieni rapsuttelu, nuotiolla istuminen ja elämästä nauttiminen.”

”Täällä puhutaan mm. ihmissuhteista, elämästä, kehopositiivisuudesta, hyvinvoinnista sekä tyylistä ja trendeistä. Myös ajankohtaiset aiheet sekä erilaiset mielipiteet ovat isossa osassa tätä blogia.”

”Intohimoinen arjen fiilistelijä joka metsästää toimivaa vaatekaappia, sisustaa rivitalokotia, kokeilee uusia ruokia niin kotikeittiössä kuin ravintoloissakin, ja rakastaa tarttua ajankohtaisiin aiheisiin. Täällä tehdään arjesta kauniimpaa, esitellään niin lasten kuin aikuistenkin tyyliä, sisustetaan, pohditaan kasvatusta, kokataan, ihmetellään salamarakkaudesta alkunsa saanutta parisuhdetta ja otetaan kantaa.”

Rajasin katkelmiin tiivistelmistä kohtia, joista ei selviä kirjoittajan nimi tai yhteystiedot. Tiivistelmissä kirjoittajat pyrkivät esittelemään mahdollisimman laajasti koko blogin aihealueita ja kertomaan itsestään useita eri puolia. Tiivistelmän oheen oli suurimmassa

osassa aineiston blogeja liitetty myös kirjoittajan kuva ja aineistossani olevista kirjoituksista valtaosa sisälsi myös kirjoittajan kuvia, jotka olivat aseteltu tekstien lomaan. Osa tiivistelmistä oli käännetty myös englanniksi ja osassa oli yhteydenottamista varten kirjoittajan sähköpostiosoite.

1.4.1. Lähiluku ja teemoittelu aineiston analyysi- ja jäsentelymenetelminä

Käytän tutkielmassani menetelminä lähilukua ja teemoittelu. Blogitekstit lukeutuvat kirjallisuudeksi, joten päätin käyttää analyysissä menetelmää, joka on lähtöisin kirjallisuudentutkimuksesta. Kirjallisuutta voidaan tutkia hyvin erilaisista teoriasuuntauksista lähtien, mutta tutkimussuuntauksiin tutustuessani ja niihin liittyvää kirjallisuutta tarkastellessani yksi lause *mitä runo sanoo?* jäi pyörimään mieleen. Haluan todella tietää mitä tutkimani blogien kirjoittajat haluavat teksteillään sanoa, ja tähän tarvitsen hyvin tarkkaa tulkintatapaa. (Korsisaari 2001, 290.)

Lähiluku menetelmänä on yksinkertaistettuna tekstin tai muun median yksityiskohtaista tarkastelua. Se on tiedon tuottamisen luonteeltaan induktiivista: tarkasti luetusta tekstistä muodostetaan havaintojen kautta suurempia kokonaisuuksia, johtopäätöksiä tai jopa teorioita. Juuret lähilukutekniikalla (engl. close reading) on kirjallisuudentutkimuksen uuskiittisessä koulukunnassa 1920 luvulta lähtien. Menetelmän luojana pidetään englantilaista I.A Richardsia, joka teoksissaan *Principles of Literary Criticism* (1924) ja *Practical Criticism* (1929) kehittää herkkää ja huolellista tekstien lukutapaa. Tavoitteena lähiluennalla on tehdä kommentteja luetusta tekstistä ja tekstejä luettaessa tulee kiinnittää huomiota kriittisyyteen. Tekstissä kiinnitetään huomiota tutkijan mielestä merkityksellisiin seikkoihin ja yksityiskohtaisen analyysin kautta aineistosta nostetaan esiin toistuvia teemoja. Alun perin uuskiittisessä lähiluvun menetelmässä huomiota ei kiinnitetty mihinkään muuhun kuin sanoihin, mutta sittemmin se on muodostunut nykypäivänä kaikeksi huolelliseksi lukemiseksi, jolla pyritään ymmärtämään syvemmin luettua tekstiä. (Korsisaari 2001, 292–293; Pöysä 2010.)

Alkuperäisen uskriittisen kirjallisuudentutkimuksen menetelmän rinnalle on muodostunut lähilukemisen uudempia muotoja, eräänä niistä Sara Millsin (1995) feministinen kriittinen lähilukeminen, jossa kiinnitetään myös enemmän huomiota kontekstiin. Tekstit eivät elä tyhjiössä, joissa niitä voitaisiin tarkastella kaikista muista tekijöistä riisuttuina, vain kappaleina sanoja. Mills kiinnittää huomiota eritoten sukupuoleen, mutta itse tarkastelen aineistoa pitäen jatkuvasti mielessä kysymyksen siitä, miten juuri nämä tekstit esittelevät ja selvittävät aitoutta lukijoilleen. Tärkeänä huomiona on yrittää olla kriittinen ja tehdä toistoja analyysissa. Kriittisyys mahdollistaa etsiä teksteistä jotain piilotettua tai sellaista, joita kirjoittaja ei ehkä pyrkinyt tekstillään kertomaan, mutta tulee ilmi, kun tarkastelee laajemmin kontekstia ja blogikirjoituksen kokonaisuutta. (Mills 1995, 15.)

Lähiluku menetelmänä on mielekäs, kun tutkittavat tekstit eivät ole liian pitkiä. Tämä mahdollistaa tarkan analysoinnin. Aineistoni blogipostaukset ovat pituudeltaan verrattavissa pisimmilläänkin pariin sivuun painettua novellia, joten menetelmä on mahdollinen toteuttaa. Aiemmin mainitsemani kommentointi tapahtuu lähiluennan menetelmässä kirjoittamisena lukemisen aikana ja prosessinomaisesti edetään monien lukukertojen kautta kohti tekstin syvempää tarkoitusta. Aluksi voidaan tehdä raakilemaisempia jakoja merkityksistä, mutta analyysin edetessä kiinnitetään huomio edelleen pienempiin yksityiskohtiin ja vertaillaan tutkittavia tekstejä keskenään. (Korsisaari 2001, 292–293.)

Lopulta tutkielmassani muodostan lähilukua käytettyäni analyysin tuloksena teemat, jotka ovat aineistolähtöisiä. Teemoittelussa menetelmänä tuodaan esiin tutkimusongelman mukaisia teemoja ja tuetaan valittua teoriaa. Teemoittelu lukeutuu aineistolähtöiseen analyysimalliin, jossa pelkistetään aineistosta tutkimuksen kannalta oleellisia katkelmia ja pelkistetyt katkelmat ryhmitellään joukoiksi (Tuomi & Sarajärvi 2009, 101). Tärkeää on aineiston ja teorian yhteys. Alasuutari (2011) kirjoittaa laadullisen analyysin vaiheista, joka koostuu havaintojen pelkistämisestä ja arvoituksen ratkaisemisesta. Pelkistäminen koostuu myös kahdesta vaiheesta: Ensin tarkastellaan, miten aineisto sijoittuu teoreettiseen viitekehykseen ja toiseksi ensimmäisen vaiheen

“raakahavaintojen” pelkistämisen jälkeen yhdistellään erilliset raakahavainnot yhdeksi havainnoksi tai havaintojen joukoksi. (mt., 39–40.)

Alasuutari varoittaa, että teemoittelun ja tyypittelyn parissa analyysiä tekevien tutkijoiden kannattaa kiinnittää huomiota siihen, ettei erottele aineistoa liikaa. Jos keskittyy vain erottelun tekemiseen, ei ilmiöstä saa selvää sen moninaisten puolten takia selkoa. Jos lisäksi tekee paljon erottelua aineistoon, on vaikea löytää ja muotoilla sääntöä, joka nämä erot liittyvät tutkimuksessa toisiinsa. (mt., 43.)

1.5. Tietoteoreettisia seikkoja ja tutkielman eettiset valinnat

Kun kysyn tutkielmani aineistolta aitouden merkityksistä, täytyy minun myös tarkastella oman tutkielmani merkityksiä tekstinä. Tieteelliset tekstit, kuten kaikki muutkin tekstit, rakentavat merkityksiä ja kielelliset merkitykset voivat olla joko ideationaalisia, interpersonaalaisia tai tekstuaalisia. Tieteellisissä teksteissä nämä merkitykset tulevat esille tekstin sanastossa, käytetyissä termeissä, kirjoittajan itsensä esiintuomisena, valittujen asioiden painottamisena ja esitettyjen asioiden suhteiden esittämisenä. Tieteelliset tekstitkin siis tiedonvälittämisen lisäksi kielellisesti rakentavat käsityksiä tieteellisyydestä ja tieteentekijöistä. (Luukka 2002, 18.)

Merkitys voidaan yksinkertaistaa, kuten Alasuutari (2001, 58–59) tekee, tarkoittamaan jonkin asian tarkoitusta. Käsitettä merkitys on käytetty kattamaan hyvin laajasti sitä mitä jokin asia tarkoittaa ja omassa tutkielmassani määritän merkityksiä aitoudelle kysyessäni aineistolta mitä aitous ja sen kokeminen tarkoittaa blogien kirjoittajille ja niitä lukeville henkilöille. Merkitys voidaan nähdä esimerkiksi toimintojen tai objektien symboleina: mikä tai mitkä asiat muodostavat jonkin tietyn merkityksen vaikkapa miesten lähiöbaarikäyttäytymiselle. Merkitys voidaan tehdä näkyväksi tutkimalla kirjoitetun kielen merkkejä semiotiikan keinoin ja yleensä tavoitteena kulttuurisella merkitysten

tutkimisella on hakea jostain normaalista arkielämän ilmiöstä poikkeavia toimintatapoja ja huomiota tulee kiinnittää vastakohtiin. (mt., 59–61).

En kuitenkaan tarkastele aineistoani semioottisen linssin läpi ja kiinnitä huomiota kielellisiin jakoihin siitä, mikä sanamuoto viittaa aitouden tuottamiseen ja mikä ei, vaan pyrin Alasuutarin tavoin ymmärtämään merkityksen käsitteen kaiken yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen taustana. Tutkielman aineiston tarkastelu lähiluennalla myös tukee tätä valintaa. Tekstin merkityksiä ei voi tarkastella vain kielellisten jakojen kautta, vaan tärkeää on ymmärtää kontekstuaalisuus ja tarinallisuus. Todellisuus on sosiaalisesti rakentunutta ja tutkimani aineisto tuottaa, halusi se tai ei, jonkin merkityksen lukijalleen. Se, minkälaista merkitystä todellisuus tarjoaa, riippuu aina sitä kokevasta yksilöstä (mt., 61–63.)

Tieteellisen tekstin tärkein piirre on tiedonvälittäminen, jota tehdään tieteellisen menetelmän avulla hankkiman tiedon perusteella. Tiede jäsentää arkipäivän ilmiöitä ja tekee määritelmien ja termien avulla arkitiedosta määriteltyä tieteellistä tietoa. Tieteellisen tekstin yhtenä tärkeimmistä ulottuvuuksista on myös tekstin intertekstuaalisuus, koska yksikään tieteellinen teksti ei voi olla olemassa ilman muita tekstejä. (mt., 18–19.)

Tutkielman tekijänä minulla on tieteen eettiset vaatimukset, joiden mukaan aion kiinnittää huomiota riittäviin lähdeviitteisiin ja esittelemällä tutkittavan aihealueen katsauksen. Internet kulttuurisena ilmiönä on vuosien varrella saanut osakseen tutkijoita todennäköisesti kaikilta mahdollisilta tieteen tekemisen aloilta. Lisäksi internet ja siihen perustuvat tutkimuskohteet ovat käsitteellistetty hyvin monesta eri näkökulmasta käsin. Siksi koen tarpeelliseksi hyvän tieteellisen käytännön mukaisesti (Kuula 2006, 34) olla huolellinen ja tarkka siitä, miten tutkimuskohteeni on tutkimuksissa ymmärretty. Hyvin toteutetussa tieteellisessä tutkimuksessa tulee noudattaa tieteen sisäisiä normeja (mt., 26).

Tutkielman kirjoittamiseen liittyy olennaisesti myös eettiset kysymykset niin aineiston, menetelmän ja teorian osalta. Hyvää tieteellistä käytäntöä (mt., 34–35) tulee koko tiedeyhteisön noudattaa, jotta tiede pysyy sille määritellyllä tasollaan. Aineiston hankinnassa ja käsittelyssä eettisyys näkyy tutkittavien henkilöiden informoimisena ja luvan pyytämisenä tutkimukseen sekä yksityisyyden kunnioittamisena (mt., 116–118). Tutkielmani aineisto sijoittuu internetin maailmaan, jolloin eettisyys tutkimuksenteossa on nähty hieman toisenlaiseksi niin yksityisyydensuojan, tekijänoikeuden ja informoimisen osalta. Tutkimusetiikkaan liittyvissä kysymyksissä internet on nähty harmaana alueena, vaikka mm. henkilötietolait eivät määrittele rajoja sille, mihin kaikkialle se ulottuu. Vaikka hyvää tieteellistä käytäntöä tulee noudattaa, niin lopulta tutkija itse perustelee eettiset ratkaisunsa. (mt., 169.)

Kuitenkin internetin käyttäminen tiedon tai aineiston lähteenä tutkimuksissa soveltaa samoja tieteen ja tutkimuksenteon periaatteita kuin kaikki muukin tutkimus. Lähtökohtana on tutkittavien ihmisten ihmisarvon ja itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen ja tarkoituksena on suojata tutkittavien yksityisyydensuojaa ja välttää vahinkoja. Eettiset haasteet koskevat paikan ja todellisuuden käsitteellistämistä, julkisen ja yksityisen välistä rajaa ja näiden neljän määrittelyä. Näiden ulottuvuuksien rajat joudutaan usein määrittelemään tutkimuksissa tilannekohtaisesti, jolloin on tehtävä paljon pohdintaa siitä, mitkä ovat ne parhaat ratkaisut. (mt., 193.)

Arja Kuulan teoksessa Tutkimusetiikka – Aineistojen hankinta, käyttö ja säilytys viitataan Riitta Hänniseen (2003), jonka mukaan virtuaaliset ja faktuaalisen todellisuuden ympäristöt eroavat toisistaan siinä, että virtuaalisella ympäristöllä ei ole konkreettista aikaa ja paikkaa. Tällöin tutkija ei voi tehdä aistien avulla huomioita internetin ihmisisten henkilöllisyydestä ja persoonasta. (mt., 170.) Tutkijana luotan siihen, että internetistä keräämäni aineisto on todellisten ihmisten kirjoittamaa ja kirjoitetut tekstit ovat totuudenmukaisia. Joka tapauksessa on tärkeää tiedostaa, että internetistä kerätty aineisto on riippuvainen aina määrittelijästä ja otetusta näkökulmasta. Aineiston kohdalla omassa tutkielmassani totuudenmukaisuus on kiinnostava pohdinnan aihe, koska aitouteen voidaan helposti liittää myös ennako-oletus totuudenmukaisuudesta. Kuitenkin

tutkielma kiinnittää huomion aitouden kokemiseen, jolloin aineiston kirjoitusten totuudenmukaisuus ei sinänsä koidu ongelmaksi, vaan tutkimustulokseksi.

Blogit, joita tutkin, ovat luonteeltaan henkilökohtaisempia kuin esimerkiksi harrastusblogit, joten päätin anonymisoida aineiston tekstit. Kirjoittajien henkilötietojen julkistaminen tutkielmassani ei tuo lisäarvoa aineistolle. Kaikki tutkittava arvo määrittyy itse teksteissä. Blogin käyttäminen tiedonlähteenä eroaa analysoitavana aineistona käytettävästä blogista: tiedonlähteenä blogikirjoituksen viitetiedot merkitään normaalin viitetavan mukaisesti ja on myös asiallista ilmoittaa blogin kirjoittajalle lainauksesta. Oman tutkielmani kohdalla blogit toimivat analysoitavana aineistona, jolloin tarkkoja viitetietoja ei tarvita, vaan aineisto-otteet erotetaan tutkielman leipätekstistä samoin kuin mitkä tahansa tutkimusaineistositaatit. (mt., 189.)

2. AITouden TUOTTAMINEN JA KOKEMINEN BLOGEISSA

Tutkielmani aineiston tulokset alkoivat muovautua ensimmäisestä lukukerrasta lähilukumenetelmää käyttäen ja tässä luvussa esittelen tulokset. Vastatakseni asettamaani tutkimuskysymykseen aitouden merkityksistä tulen muodostamaan teemat blogien kirjoittajien teksteissään kertomistaan näkemyksistä aitoudesta (alaluvut 1–3). Teemoja muodostaessa otan myös huomioon blogikirjoitukset itsessään, eli käyttävätkö kirjoittajat samoja keinoja aitouden luomiseksi kuin mitä mieltä aitoudesta ovat. Peilaan aitouden tuottamiseen käytettyjä keinoja ja kirjoittajien näkemyksiä aitoudesta tutkielman teoreettiseen viitekehukseen.

Lähilukua käyttäen muodostin aitouden esittämisen keinoiksi seuraavat teemat:

1. Paljastaminen ja säröt,
2. luonnollisuus ja suodattamaton minä,
3. hyvänmielenpaikka – kaunis lavastus.

2.1. Paljastaminen ja säröt

”Joskus tietysti voin raapaista pintaa syvemmältä, silloin kun siltä tuntuu.”

”Muotibloggaaja on automaattisesti pinnallinen kun ei paljastakaan todellista minäänsä.”

Aineiston teksteissä ilmenee useimmissa käsitys siitä, että aitous on jotain, mikä paljastetaan ulkokuoren alta ja jota kaikilta loppujen lopuksi löytyy. Aitous on näin ollen kirjoittajien mukaan verrattavissa suoraan minuuteen. Jos jotain paljastetaan, on se nimenomaan aito minä julkisivun alla. Käsitys on idealistinen jos asiaa verrataan dramaturgiseen, goffmanilaiseen käsitykseen, joka on melko kyyninen. Minuus – ja tämän kautta ajateltuna myös aitous – on aina esityksen tuote, eikä taustalla ole pysyvää ja aitoa itseä (Ahokas).

”Meidän juhannus oli juuri niin kiva kuin kirjoitin. Mutta toki joukkoon kuului myös pientä kinaa, yösyöttöjä ja sitä iänikuista vääntämistä esikoisen kanssa. [...] Mutta miksi haluaisin kirjoittaa tai kuvata näitä hetkiä? [...] Aina välillä mietin, että millaisen kuvan blogillani minusta tai perheestä. Mutta sitten taas muistan, että olen itse vastuussa vain siitä mitä tuotan tänne. En siitä miten asiat halutaan rivien välistä lukea. Joskus juttua kirjoittaessa mietin, että 'tietäisittepä vaan' ja joskus taas huokaisen, että onneksi ette!”

Kirjoittaja raottaa verhoa, paljastaa mitä blogin takana tapahtuu ja kysyy itseltään miksi tällaisesta pitäisi kertoa koska on jo valinnut teksteilleen tietyt raamit, joissa toimia. Kirjoittaja on valinnut ja rakentanut oman esittämisen tavan, julkisivun, jota blogissaan vaalii. Siinä missä lavastus on kiinteä osa vuorovaikutusta, jossa esitys tapahtuu, muodostaa jokainen kuitenkin oman henkilökohtaisen julkisivun, kuten katkelmassa oleva kirjoittaja on muodostanut omasta juhannuksen juhlimisesta. Kirjoittaja pitää esityksessään mukana todennäköisesti tekstistä toiseen positiivis-vireistä kerrontaa ja jättää epämuukavat asiat bloginsa ulkopuolelle, koska ei koe että hänen tarvitsee kertoa jotain negatiivista ja muodostaa säröjä tai ristiriitaisuuksia esitykseensä. Tällöin julkisivu muodostuu positiivisista asioista ja paljastaminen tarkoittaisi negatiivisten asioiden kertomista. (Goffman 1971, 32–34.)

”Emmehän me muutenkaan kerro aina kaikkea, vaan luemme tilannetta mitä missäkin kontekstissa kannattaa paljastaa.” [...] ”Jos on avoin jonkin asian suhteen, ei kai se tarkoita, että haluaa paljastaa kaiken.”

Kirjoittajan tekstissä kuvaillaan, että on olemassa niin sanottua blogiaitoutta ja arkielämän aitoutta, mutta hän ei näe asiaa niin, vaan kirjoittaa että emme arkielämässäkään paljasta aina kaikkea, vaan valitsemme tarkoin sopivan ajan ja paikan paljastuksille. Tässä katkelmassa pohditaan myös, että minkä verran ja milloin ristiriitaisuuksia esitykseen kannattaa tuoda esille. Kirjoittaja on muodostanut tarpeeksi vakiintuneen esityksen itsestään blogin kirjoittajana. Kirjoittaja uskoo, että jos tuo liikaa ristiriitaisuuksia ja säröjä esitykseen, kokevat lukijat tämän epäaitona. Jos ristiriitaisuuksia ja säröjä ei tuo esitykseen lainkaan, vaikuttaa sekin teennäiseltä. Kirjoittaja kertoo asioiden paljastamisesta, joka vahvistaa näkemystä siitä, että aitous on esitys.

Kirjoittaja aiemmassa katkelmassa valitsee kirjoittaessaan mitä kertoo itsestään ja perheestään ja pohtii, että on itse "vastuussa vain siitä mitä tuotan tänne. En siitä miten asiat halutaan rivien välistä lukea" - joskus kirjoittaja ajattelee, että niin sanotusti purkaisi

padot ja paljastaisi enemmän, mutta ei kuitenkaan tee niin, koska mieltää bloginsa niin vahvasti hyvänmielenpaikaksi, johon säröt ja ristiriitaisuudet eivät kuulu. Kirjoittaja siis ajattelee ilmeisen paljon lukijoitaan kirjoittaessaan blogiaan, vaikka mainitseekin, että ei ole vastuussa siitä, miten lukija kokee hänen kirjoittamansa asiat. Lukijat muodostavat yleisön, joka on oleellinen osa esitystä. Ilman yleisöä ei ole vuorovaikutussuhdetta eikä näin ollen esitystä. Lukijat luovat oman paineen kirjoituksille ja kirjoittaja harkitsee tarkkaan minkä verran paljastaa eri puolia itsestään kirjoitusten takana. On kyse verkkoidentiteetistä, joka voi olla hyvin erilainen eri julkaisualustojen tai kohderyhmien joukossa (D.E. Wittkower 2014). Sama ilmiö näkyy myös blogin kirjoittajien julkaisujen sisällä, kuvissa saatetaan idealisoida esitystä, mutta tekstissä kerrotaan jotain henkilökohtaisempaa tai tuodaan selvästi ilmi, että blogijulkaisu on suunniteltu:

”Itse ajattelen tuovani someeni sen aitouden juuri tuomalla teksteissä rehellisesti esille sen, että suunnittelen kuviani ja etteivät ne ole reaaliaikaisia. En myöskään mainosta mitään minkä takana en seiso. Vastapainoksi kyllä lavastan niitä take away -kahvikuvia ja tungen käsiäni ruokakuviin”

Kirjoittajan mukaan tekstit ovat se väylä, jossa aitoutta voidaan tuoda hänen mukaansa parhaiten esille sosiaalisessa mediassa. Jos kertoo suunnittelevansa sisältöään, on se parempi ja aidompi keino. Kirjoittaja myös tunnustaa epäaitouttaan kirjoittamalla, että suunnittelee kuvia aidomman oloiseksi, jonka aiemmin myönsi, että voi tuottaa myös epäaitouden tuntemuksia. Kirjoittajan pohdinnasta huomaa, että hän on saavuttanut hyvin syvän elämäjulkaisijuuden tason, koska kykenee metatasolla arvioida itseään blogikirjoittajana ja tiedostamaan, että blogikirjoittajan rooli on aktiivinen ja toimii tietyllä tavalla kun hän tuottaa blogiinsa sisältöä. Elämäjulkaisijuus heijastuu siis muihin elämän rooleihin, kuten Östman teoriassaan esittää (Östman 2015, 195–201).

”Aitous on mun mielestä enemmänkin sitä, että pystyy tuomaan itsestään esille myös epätäydellisiä asioita ja ottamaan mukaan jotain henkilökohtaista. Kukin vetäköön rajan sille kuinka paljon asioitaan somessa ruotii ja millä tavalla ne tuo esiin, mutta aitoon

fiilikseen ja tunnelmaan on helpompi samaistua tai ainakin kiinnostua vaikkei se olisikaan täysin rinnastettava omiin näkemyksiin.”

”Mä en vain tykkää esiintyä kuvissa enkä osaa niissä olla. Se on ehkä harjoituksen puutetta ja ihan siitä syystä koska haluan olla vielä henkilökohtaisempi kuin ennen olen alkanut panostamaan myös kuvissa esiintymiseen. [...] Mun mielestä mun ajatukset, kokemukset ja kertomukset elämästä ja mielipiteistä on paljon mielenkiintoisempia kuin tuijotella mun kuvia blogikirjoituksesta toiseen, mutta toisaalta ymmärrän, että lukijoille ne mun kuvat voivat tehdä tästä vielä henkilökohtaisemman. Siispä yritän asiassa kehittyä.”

Aitous on myös näiden katkelmien kirjoittajille harjoiteltu taito. Jokaisen julkisesti kirjoittavan on kirjoittajan mukaan tehtävä selvä raja sille, mitä haluaa kertoa ja mitä ei. Esityksessä pitää olla hieman säröjä, jotta lukijat voisivat samaistua siihen. Siinä vaiheessa, kun kirjoittaja julkaisee tekstin, kutsuu hän lukijansa mukaan esitykseen ja kuten aiempi kirjoittaja asian ilmaisee, tekstin kirjoittaja ei voi vaatia yleisöään uskomaan kirjoitettuun koska ei ole vastuussa siitä, miten hänen tekstinsä ymmärretään. Tärkeämpää on se, uskooko kirjoittaja itse luomaansa todellisuuden vaikutelmaan, jota pyrkii lukijoille välittämään ja mikäli uskoo, on se merkki aitoudesta (Goffman 1971, 27–28).

Toinen kirjoittaja kokee, että vaikka ei jaa kuviaan usein blogissaan, se ei vähennä henkilökohtaisuuden tuntua, eli aitoutta. Kirjoittaja aikoo kuitenkin harjoitella itsensä kuvaamista ja näkee kuitenkin, että lukijoille kuvat voivat olla tehostekeino henkilökohtaisuuden esiin tuomisessa, eli keino välittää enemmän aitoutta.

”Aitous on ihan yhtä rakennettua kuin epäaitouskin. Sanokaa minun sanoneen. Koska olen itse julistautunut lähes kasvissyöjäksi, ja yrittänyt myös omilla toimillani kiinnittää

huomiota ilmastonlämpenemiseen, eettisyyteen, ekologisuuteen, itse tekemiseen ja hyvä ihmisytyteen, olisiko epäaitoa promota leivänpäälis kinkkua?”

Kirjoittaja kertoo, että aitous ja epäaitous on rakennettua ja pohtii, että jos on rakentanut eri keinoin hyvin vahvan julkisivun omasta tekemisestään ja valinnoistaan vaikkapa ekologisuuden suhteen, olisiko epäaitoa joskus hieman murentaa tuota julkisivua ja sitä kautta koko rakentamaansa aitouden esitystä? Seuraavaksi kirjoittaja murentaa avoimesti omaa ekologisuuden esitystään, ja tämän kautta ilmaisee, että säröt ovat sallittuja – jopa välttämättömiä – esityksessä:

”Aito minä ei aina jaksa välittää. [...] Aito minä on kiinnostunut ympäristöstä, silloin kun se sopii omaan agendaan. Aito minä on kiinnostunut yhteiskunnallisista kysymyksistä, mutta ei viitsi ottaa kantaa täällä blogissa, ettei tule pahoja puheita. Aito minä on nössö. Aitoa minää ei vaan aina kiinnosta.”

Kirjoittaja on rakentanut itselleen käsityksen blogien aitoudesta ja pohtii, että koituuko tämä hänen rakentama esitys taakaksi. Kirjoittaja kulkee mieluummin vastavirtaan ja osoittaa, että vastavirtaan kulkeminen on oikeaa aitoutta. Blogit ja sosiaalinen media yleisesti ovat muuttuneet siis enemmän esityksiin ja harjaantuneen aitouden esittämiseen. Arkea kiillotetaan, mutta pitää jättää jonkin verran säröjä näkyville. Tämän katkelman kirjoittaja tuntuu sisäistäneen Goffmanin idean kyynikosta, joka ei usko esittämäänsä, mutta pyrkii tietoisesti saamaan haluamanlaisen vuorovaikutuksen tuloksen yleisöltään (mt., 30–31).

”Sen sijaan mun mielestä aitous on sitä, että tuodaan esille tasapuolisesti erilaisia ihmisyyteen kuuluvia asioita, joita omassa elämässä on meneillään. Ja koska harvoin kenenkään elämä on pelkkää ruusuilla tanssimista, niin väistämättä ne ovat välillä ikäviäkin juttuja. Ja se, että tuo elämän kaikkia puolia esille ei ole mun mielestä negatiivisuutta - vaan juurikin sitä aitoutta. Ikävistä asioista ja epäonnistumisista

suoraan puhuminen tarjoaa vertaistukea samoja juttuja läpi käyville ja muistuttaa meitä kaikki siitä, että koko elämä ei voi olla pelkkää #positivevibes ja sydänemojeita. Voisiko inhimillisyydestä tulla muotia yliampuvan positiivisuuden sijaan? Lisäksi se on musta aivan eri asia jakaa totaalisen negatiivista sisältöä ja suhtautua kaikkeen mahdolliseen pessimistisesti, itsekään en sellaista jaksaisi seurata.”

Kirjoittaja esittelee, kuinka tasapainottelee julkaisujansa. Jos kertoo riittävästi aroista ja henkilökohtaisista aiheista ja tarjoaa näin ollen säröä positiivisuuden keskelle, on kirjoitukset lähempänä aitoutta. Kirjoittaja arvioi, että negatiivisten asioiden tuominen blogiin tuo blogimaailmaan tarvittavaa inhimillisyyttä, samaistuttavuuden tuntua.

”On ihmisiä, jotka kaipaavat kiiltokuvan keskeltä aitoutta. On ihmisiä, jotka määrittelevät kuka ja millainen ihminen voi olla aito. Kun joku kertoo parisuhdeongelmista tai siitä, kuinka joskus vihaa omaa lastaan, kiitellään aitoudesta. Kun kerrotaan rakkaudesta tai jaetaan harkittuja ja editoituja kuvia, syytellään sen puutteesta. Aitouden määrittelemiseen liittyy hyvin vahvasti nykyisin vastakkainasettelu. Usein keskustelussa korostuu vain tietynlainen tyyli olla aito ja kaikki muu koetaan epäaitona.”

Kiiltokuvat, eli esityksen liiallinen lavastaminen tuottaa epäaidon vaikutelman ja elämän säröjen paljastaminen tuottaa aidon vaikutelman. Edellisessä katkelmassa vuorovaikutustilanteen konventiot ovat ristiriidassa kirjoittajien ja lukijoiden välillä: Kirjoittajat voi kertoa avoimesti rakkaudestaan, mutta se koetaan lukijoiden mielestä epäaidoksi, koska tarvittavaa säröä ja kulmaa ei julkaisusta löydy. Blogikirjoituksia ja blogeja ylipäättään voidaan pitää omina digitaalisina kasvoina ja kuten mm. Uski (2015) on johtanut termin profiilityö alkuperäisestä Goffmanin kasvotyöstä, vaativat digitaaliset kasvot jatkuvaa esityksen työstämistä, jotta haluttu vaikutelma välittyy lukijalle.

”Olen aina nostanut esiin pääosin niitä hyviä ja ihania asioita arjessa ja elämässä, vaikka olen kertonut myös isättömyydestä, masentuneen vanhemman lapsena kasvamisesta, läheisen kuolemasta ja migreenin kanssa elämisestä. [...] Se, että en olisi kertonut ollenkaan näistä asioista, ei kuitenkaan tekisi musta epäaitoa. Se tarkoittaisi vain, että olen halunnut rajata sen osan itsestäni pois somesta. Ja minulla olisi siihen ihan täysi oikeus.”

”Pysähdyin artikkeliin, jonka otsikossa väitetään, ettei somessa kukaan ole aito. Meni ns. kuppi nurin. Luin artikkelia ja yritin löytää siitä jotain miksi en hermostuisi. Siinä kerrottiin kyllä asioita, joista olen samaa mieltä, esimerkiksi se, ettei vaikeista asioista haluta höpöttää julkisesti facessa. Jäin vain miettimään sitä, että onko sitä nyt koskaan pahemmin omista ongelmista huudeltu pitkin kyliä? Onko joku nyt pettynyt, kun facesta ei saakaan lukea mitä kaikkia tauteja naapuri sairastaa?”

Näiden katkelmien kirjoittajat suhtautuvat samaan asiaan hyvin eri tavoin. Ensimmäinen kirjoittaja tiedostaa, että voi halutessaan rajata niin paljon omasta elämästään pois blogikirjoituksissaan kuin haluaa, mutta se ei tee hänestä epäaitoa. Toinen kirjoittaja hyökkää artikkelin kärkästä väitettä ”somesa kukaan ei ole aito” vastaan ilmoittamalla, ettei somessa kuulukaan kertoa kaikkea, kuten ei somen ulkopuolisessa elämässäkään. Riittävä tasapaino paljastamisen suhteen tulee olla.

Paljastaminen ja säröt -teeman kirjoittajia yhdistää näkemys siitä, että on olemassa kaksi eri maailmaa, sosiaalisen median maailma ja maailma sen ulkopuolella. Omia tekstejään ja positiotaan blogin kirjoittajina he käsittelevät myös analyttisesti, joka kertoo pitkälle omaksutusta elämäjulkaisijuudesta ja profiilityöstä. Kaikista kappaleessa esiintyvistä katkelmista voidaan vetää johtopäätös, että aitous blogeissa ja sosiaalisessa mediassa laajemmin, on harjoiteltu taito. Kirjoittajat kertovat teksteissä valinnoistaan sen suhteen, miten paljon paljastavat blogin ulkopuolisesta maailmasta ja suurin osa kokee myös oikeudekseen valita vapaasti sen laajuuden, jossa siitä kertoo. Vain kahden kirjoittajan teksteissä on havaittavissa se, että he kokevat painetta sille, minkälaista aitous tulisi olla

ja missä määrin tulee paljastaa itsestään. Tämä näkyy mm. pohdintana siitä, että omia kuvia olisi hyvä julkaista, jotta blogijulkaisut tuntuisivat aidommilta ja toinen kirjoittaja kyseenalaistaa mahdollisuutta, että hänen aiemmin rakentamansa aitouden esitys voi olla epäaitoa ja todellisuudessa hänen *aito minä* ei jaksakaan aina välittää. Tästä syystä hän haluaa tehdä näkyväksi sen mahdollisuuden, että voisi yhtä hyvin tehdä aivan päinvastoin kuin blogissa esittämänsä minä ja säilyisi silti aitona itsenään. Rajan vetäminen sille, kuinka paljon paljastaa itsestään, ei näin ollen kuitenkaan kappaleen kirjoittajien mukaan määrittele heitä millekään aitousasteikolle. Toinen tekstejä yhdistävä tekijä on se, että säröjen esiintuomista ja blogin ulkopuolisen elämän paljastamista tulee olla tiettyssä tasapainossa harkitun ja ideaalisen kuvan esiintuomisen kanssa. Kaikista elämän osa-alueista tulee kertoa, jotta tekstien aitous välittyi, mutta tämä tulee kuitenkin tehdä liikaa korostamatta negatiivisen tai positiivisen ääripäätä.

2.2. Luonnollisuus ja suodattamaton minä

”[O]len uskaltanut olla eri mieltä ihmisten kanssa ja tuoda esille myös niitä ns. epäsuosittuja mielipiteitä”. Olen voinut kertoa ajatuksiani ja näkemyksiäni ihan rohkeasti vaikkakaan ne eivät olisi yleisen hyväksynnän mukaisia. Olen uskaltanut olla oma itseni ja näyttää erilaisuuteni asioissa.”

”En kainostellut ja sievistellyt vaan rohkeasti sanoin mitä olen asioista mieltä, silloinkin kun ne eivät kaikkia kuulijoita miellyttäneet. Mä olin aito oma itseni ja rohkeasti tein sitä omaa juttua.”

Luonnollisuuden ja hetkessä elämisen teema kiteytyy aineistossa äskeisiin katkelmiin. Kirjoittajat korostivat oman äänen tärkeyttä ja erilaisuuden korostamista väylänä näyttää aito itsensä. Toisin kuin edellisessä teemassa, jossa kirjoittajat pohtivat tasapainon löytämistä sille, miten paljon on hyvä paljastaa sosiaalisen median ulkopuolisesta

elämästä, luonnolliset ja suodattamattomat kirjoittajat korostavat rohkeutta kertoa omat mielipiteensä avoimesti. Kirjoittajien mukaan ei tule liikaa mieltä sitä, miten kukin blogiteksti tai siinä esitettävät asiat otetaan vastaan, koska loppujen lopuksi tekstejä ei kirjoiteta muille kuin itselleen. Suodattamaton kirjoittaja on ottanut ennakoasetelman, että hänen tehtävänsä blogin kirjoittajana ei ole mieltä yleisöään, vaan pikemminkin haastaa lukijat jonkin tietyn aihepiirin äärelle kertomalla mielipiteensä ja tarinansa mahdollisimman avoimesti. Tällä tavoin blogi tuottaa aidon vuorovaikutuksen, kun lukijat voivat kirjoittajien mukaan lukea asiat niin kuin ne todellisuudessa ovat eikä tilaa jätetä arvailuille.

”Joitain ihmisiä se nuoruuden mustavalkoisuuteni ja mielipiteiden laukominen varmasti ärsytti, mutta toisaalta sitä myös moni arvosti: nekin ketkä eivät samaa mieltä olleet.”

“Aitous ei ole johdonmukaista, aitous ei ole seesteistä eikä aitous varsinkaan ole aina kaunista. Arvot sen sijaan voivat olla. [...] Lyhyestä virsi kaunis, eli aitouden sijaan pitäisi puhua arvoista. [...] Aidot ihmiset kuitenkin yrittävät elää arvojensa mukaisesti, jos eivät tänään, niin huomenna ainakin.”

Kirjoittajat kertovat teksteissä, että aitous ei ole täydellistä ja suorasukainen mielipiteiden esittäminen voidaan kokea ärsyttäväksi. Aitous voi olla epäjohdonmukaista, koska aito ihminen voi pyrkiä olemaan aito omaksumiensa arvojen perusteella, mutta todellisuudessa aitouden täydellistä esitystä ei voida saavuttaa, koska arvot niiden taustalla ovat ideaali aitoudesta. Samaa ilmiötä pohtii D.E. Wittkower dramautenttisen identiteetin mallissa, jossa aitouden käsitykseen tuodaan mukaan arvokeskustelu. Ryhtyessään blogin kirjoittajaksi liittyy henkilö silloin automaattisesti osaksi isompaa blogin kirjoittajien yhteisöä ja kirjoittaja saattaa pyrkiä asettamaan tavoitteen juuri tietynlaisen itsensä esittämiseksi. Kirjoittaja voi asettaa tavoitteen olla mahdollisimman suorapuheinen ja tällöin jokainen blogikirjoitus vahvistaa tätä asetettua tavoitetta. Näin ollen aitous rakentuu ja heijastuu myös blogin ulkopuoliseen maailmaan, kun kirjoittajan omaksutut arvot muuttuvat pysyvästi osaksi identiteettiä. (D.E. Wittkower 2014.)

”Haluan blogini olevan mahdollisimman aito ja realistinen. Minä. [...] Blogi, joka kertoo oikeasti minun elämästä. Ei elämästä ja kuvista, jotka on rakennettu blogia varten. Enkä näe siinä mitään väärää julkaista asukuvia, jotka on kasattu vain blogia varten. Se vain tuntuu itselle vieraalta ajatukselta. Minulle oma tyyli on paras tyyli.”

”Mulle aitous on sitä, että olen rehellinen itselleni. En tee mitään, minkä takana en voisi seisoa, enkä sano mitään mikä ei ole totta. Se, mitä joku muu on siitä sitten mieltä, ei enää ole mun käsissä. Se on hänen totuutensa minusta, ei se, kuka minä oikeasti olen. Tämän ymmärtäminen on ollut tosi helpottavaa ja vapauttavaa. Se on tehnyt mut paljon rohkeammaksi sen kanssa mitä uskallan sanoa tai tehdä.”

”Mä itse haen kuitenkin somelta jotain muuta. Aitoutta, samaistumispintaa, tavallista arkea, inhimillisyyttä, oikeita ihmisiä. Toki kiiltokuvatilienkin takana on oikeita ihmisiä, mutta itselle se aitous ei ainakaan välity.”

Luonnolliset ja suodattamattomat kirjoittajat korostavat tekstien rehellisyyttä ja pyrkivät tekemään myös eron todellisen maailman ja sosiaalisen median välille. Pukeutuminen pelkästään blogin kuvia varten tai valheen kertominen internetissä näyttäytyy näille kirjoittajille vieraalta ja jonain semmoisena, johon he itse eivät voisi ryhtyä. He kuitenkin tiedostavat, että blogikirjoittajien joukossa on henkilöitä, joille tekstin ja kuvien faktuaalisuus ei ole niin tärkeä tavoite. Eräässä tekstissä mainittiinkin, että vain positiivisten asioiden jakaminen ja "kiiltokuvasome" ei ole itsessään huono asia, mutta hän kokee vaarana olevan sen, ettei kiiltokuvasomettajat välttämättä pysty erottumaan esittämästään roolista ja rakennetusta julkisivusta. Kirjoittajat mieltävät blogien tarkoituksen päiväkirjamaisena elämän raportoimisena, jossa voi toki olla sommiteltuja ja hienoja kuvia tai syväluotaavia tekstejä, mutta ei koskaan mitään tekaistua tai liian kiilloteltua heidän mielestään.

Jos internetiä tarkastellaan tiedonvälityksen kanavana, on se osa isompaa mediakenttää television, kirjojen, lehtien ja radion rinnalla. Internet ei ole irrallaan muusta maailmasta ja kaikilla muilla medioilla on ollut tärkeä tehtävä siinä, miten internetistä tarkasteltua sisältöä käsitteellistetään. Populaarikulttuurisilla ja fiktiivisillä tuotteilla on ollut suuri merkitys sille, mitä ajattelemme kun luemme tai katsomme jotain internetin sisältöä. Jos mietimme vaikka *Sinkkuelämää* sarjan päähenkilön *Carrien* ammattia sisällöntuottajana internetiin, on muun muassa se ja monet muut televisiosarjat luoneet vahvan mielikuvan kaikille sarjoja seuranneille tai niistä kuulleille sille, mitä internetistä luettu teksti tarjoaa lukijoille ja miten niihin suhtaudutaan. ”Internet on itseilmaisun ja seikkailun näyttämö” ja netistä omaksuttu tieto liittyy vahvasti myös tunteisiin. (Suominen 2009, 118–119). Kirjoittajien teksteistä on havaittavissa, että muiden medioiden vaikutus blogimaailmaan on hiipumassa ja sen sijaan blogit itsessään muokkaavat ja jalostavat kirjoittajien näkemystä siitä, mitä ja miten blogeissa voidaan kertoa asioita ja miten voi olla aito. Näin ollen myös juuret päiväkirjamaiselle elämästä kertomiselle on saatettu omaksua internetin ulkopuolelta alun perin, mutta muilla kuin tämän teeman kirjoittajilla, on sisällön tuottamisessa muut osapuolet nousseet luonnollisuuden ja kiistattoman rehellisyyden korostamisen ohitse.

”Luonnon kauneus on aitoa. [...] Oon viime aikoina miettinyt illuusiota, jota me ihmiset luodaan ympärillemme. Lapset on käveleviä mainoksia merkkivaatteissaan. Kodeissa on esineitä, jotka luulemme muovaavan kodista kodin. [...] Aitous on jotain mikä välillä peittyä kaiken muun alle. [...] Juuri sitä mitä oikeasti on olemassa. Ei roolia, ei jotain merkkivaatetta, ei sitä mitä kaikilla muillakin on.”

Kirjoittajan mukaan blogimaailman ulkopuolinen elämä on aitoa ja kirjoittaja korostaa mielikuvaa aitouden häviämisestä kertomalla, että luonto ja luonnollisuus hautautuu erinäisten roolien esittämisen alle. Roolit sosiaalisessa mediassa ovat muuttuneet dynaamisiksi, useammassa eri paikassa eri tavoin käyttäytyviksi ja kommunikoiviksi esityksiksi. Tämä tarkoittaa, että esitämme eri tavoin itseämme riippuen yleisöstä ja kun yleisöjä alkaa olla eri sosiaalisen median alustoilla monta, monimutkaistuu yksilön käsitys omasta identiteetistään (Uski 2015, 91–92). Teksteissä on kuitenkin pohjavireenä

kirjoittajien käsitys siitä, että blogien kirjoittajat ja sosiaalisen median käyttäjät laajemmin esittävät jotain ihannetta, jotta tulisivat tarpeeksi aidoiksi. Luonto ja luonnollisuus erilaisten esitysten taustalla pysyy kuitenkin kirjoittajille maadoittajana ja jonain pysyvänä, johon he pyrkivät teksteissään pääsemään. Luonnollisuus on siis sekä päämäärä, että keino aitouteen.

”Kun aitoudesta puhutaan twitteristä, saa viestiketjuista lukea monta kommenttia, joissa ei tiedetä mitä aitous on. Minua se ihmetyttää joka kerta. Haluaisin tavata ne ihmiset ja nähdä itse mitä he ovat. Minusta tuntuu, että olen siivonnut elämästäni aika hyvin ne kaikki ns. epäaidot ihmiset tai ainakaan en muista pitkään aikaan tunteneeni oloani epämukavaksi jonkun seurassa siksi, kun se toinen on esittänyt jotain.”

Kirjoittaja on omaksunut aitouden aiempien tämän teeman kirjoittajien tavoin kaksijakoisesti akselille epätosi vs. tosi. Kirjoittajan on vaikea ymmärtää ihmisiä, jotka eivät ole ihan varmoja mitä aitoudella tarkoitetaan ja minkälainen käyttäytyminen on aitoa. Luonnollisuus ja suodattamaton esitystapa on kirjoittajille niin itsestään selvä konsepti, että toiset esitystavat tuntuvat vierailta. Koska näille kirjoittajille elämän tapahtumien päiväkirjamaisesti avaaminen on ainut tapa ilmaista itseään blogissa, on se myös kaventanut heidän mahdollisuuksiaan esittää itseään (Goffman 1971, 37–39). Luonnollisuuden arvoja korostavien kirjoittajien teesinä on sulkea esityksestään pois kaikki, jonka he itse ovat määritelleet pois luonnollisuuden ja suodattamattomuuden ihanteesta ja näin tehdessään he ovat idealisoineet itselleen tavan olla aito (mt., 45–46).

Luonnollisuus ja suodattamaton minä -teeman kirjoittajat eivät mieltä, miten paljon he paljastavat elämästään tai mitä lukijat heistä ajattelevat. Negatiivisten ja positiivisten asioiden kertomisen tasapainon löytäminen on heille vieras käsite, koska kaikki mitä he blogissaan kertovat on aitoa ja kirjoittajaa itseään. Luonnollisuutta korostavat kirjoittajat mieltävät teksteissään asian niin, että blogimaailma ja siinä esitetty aitous on kehittynyt jostain alkuperäisestä ja puhtaasta aitouden ihanteesta osaksi jotain isompaa blogin kirjoittajien yhteisöä, jossa jaetaan tietynlaiset keinot olla aito. Tämän luonnolliset

kirjoittajat kokevat uhkana aitoudelle ja he pyrkivät aktiivisella vastarintaliikehinnällä murtamaan näitä annettuja käsityksiä olla aito. Luonnolliselle kirjoittajalle aitous on synnynnäistä, eikä sitä voi loppujen lopuksi harjoitella. Näin ollen paineita esitykselle ei luonnollisille kirjoittajille muodostu.

2.3. Hyvänmielenpaikka – kaunis lavastus

”Blogini on minulla arjen pakopaikka, hyvänmielen lähde, kauniiden asioiden tyyssija. [...] Ja sisustaminen, se on minulle terapiaa ja vastapainoa pyykkikasoille, ruuanlaitolle, työlle, lasten kasvattamiselle ja parisuhteelle. Ehkä nyt ymmärrätte, miksi tässä blogissa ei nähdä tiskivuoria pöydällä, hiekkaisia kenkiä eteisessä tai miehen raksavaatteita kodinhoituhuoneen lattialla. Sillä kyllä - meilläkin eletään ihan oikeaa elämää, mihin sisältyy nuo mainitsemani asiat, mutta ne vain eivät näy täällä, koska en niin halua.”

”Jokaisella bloggaajalla on omat raamit, joiden pohjalta päättää mitä blogiinsa laittaa ja mitkä asiat jäävät ulkopuolelle.”

”Jos kirjoittaa blogiin vain iloisia juttuja, onko se epäaitoa? Jos haluaa kuvata kodistaan vain kauniita kohtia, eikä tiskivuoria, onko se teennäistä?”

Tämän teeman kirjoittajat tarjoavat blogeissaan esteettisyyttä ja eskapismia. Teksteissä korostetaan, että kirjoittajalla on valta ja oikeus valita mitä blogissaan kertoo ja – poiketen luonnollisuutta korostavista kirjoittajista – tämän teeman kirjoittajat asettavat ennakkoletuksen, että jokainen blogin kirjoittaja tekee jatkuvasti valintoja sen suhteen, mitä jättää blogin ulkopuolelle. Kirjoittajat pyrkivät saavuttamaan itselleen luodun ihanteellisen esityksen kauniiden kuvien ja positiivisten asioiden korostamisen myötä ja he luopuvat kaikesta tämän esityksen kanssa ristiriidassa olevasta toiminnasta (Goffman

1971, 51–52). Kaiken kertominen ja raportoiminen tekstissä ei ole itseisarvo ja kirjoittajat haluavat ennemmin tarjota lukijoille elämyksen ja pilkahduksen väriä arjen keskelle:

”Toisaalta voisin sen [negatiivisten asioiden kertominen] blogissani tehdäkin, etenkin jos juhannuksena olisi moni asia mennyt penkin alle. Mutta silloinkin kirjoittaisin sellaisesta näkökulmasta, että sekin ”kurjuus” näyttäisi hieman valoisammalta. [...] En jää miettimään onko tuo nyt aitoa. Jos se tekee tehtävänsä. Nauran, itken, inspiroidun, voimaannun (’tuokin jaksaa, miksen minäkin’).”

”Minulle riittää, että postaus toimii kuten oli tarkoituskin. Bloggaaminen, tarinankerronta ja valokuvaaminen ovat kaikki kiinni näkökulmasta.”

Kirjoittajat hakevat itse lukiessaan blogeja inspiraatiota ja tarinoita enemmän kuin samaistumispintaa negatiivisten asioiden kertomisen välityksellä. *Kaunista lavastusta* tarjoavat kirjoittajat haluavat olla suunnannäyttäjiä ja tarinankertojia, joille ei ole niin paljon merkitystä sillä, tapahtuiko luetut tai kirjoitetut asiat aivan niin kuin blogikirjoituksessa on. Muiden teemojen kirjoittajat haluavat tarjota lukijoille samaistumispintaa ilmoittamalla, että on hyväksyttävää kertoa henkilökohtaisista, negatiivisista tai aroista asioista, mutta tämän teeman kirjoittajat haluavat inspiroida lukijat teksteillään: *”tuokin jaksaa, miksen minäkin”*, kuten eräs kirjoittaja aiemmin mainitsi.

Toinen kirjoittaja mainitsi, että hänelle riittää, kunhan kirjoitus toimii kuten oli tarkoituskin ja blogin kirjoittaminen on kiinni näkökulmasta. Lukijana hän etsii tekstistä kirjoittajan tarkoitusperiä ja pyrkii ymmärtämään kerrotun tarinan, totuus ei ole hänelle tärkeää. Tällöin hän lukijana omaksuu kirjoittajan rakentaman lavastuksen ja hän kokee, ettei ole hänen tehtävänsä yrittää murentaa lavastusta (Goffman 1971, 32–34). Kirjoittajina hyvänmielenpaikkaa teksteissään tarjoavat tähtäävät idealisoitua arjen esitykseen. Erinäisten julkisivun rakentamisen rutiinien myötä kirjoittajina he esittävät

lukijoille vaatimuksia ymmärtää teksti ja heidän todellisuutensa tietyllä tavalla. Tällä tavoin heidän esittämä aitous sosiaalistuu osaksi myös lukijoiden yhteisymmärrystä, elleivät he kritisoi lukemaansa. Kun tarpeeksi samaa mieltä olevia lukijoita löytyy tukemaan kirjoittajan esitystä, tulevat he myös samalla määritelleeksi todellisuuden sellaisena, kun kirjoittaja sen esittää. Jos tällaista esitystä joku kritisoisi, tulisi hän samalla jäämään paitsi tositapahtumista. (mt., 45–46.)

Joitakin tällaisia rutiineja ovat mm. kahden kirjoittajan havainnot tavoista suunnitella aidompia kuvia:

”Lisäksi on vähän hullunkurista, että kuvia yritetään suunnitteleamalla saada näyttämään aidommilta. Esimerkiksi laittamalla ruokakuviin käsi ikään kuin ottamaan ruokaa tai asukuvissa pyritään näyttämään siltä, että joku paparazzi on napannut kuvan sinusta, kun olet kasuaalisti ylittämässä tietä take away -kahvin kanssa. Tuntuu, että välillä mennään vielä kauemmas aitoudesta silloin, kun yritetään luoda mahdollisimman aidon näköisiä kuvia.”

”Visuaalisena ihmisenä rakastan kauniita kuvia. Inspiroidun itsekin nähdessäni, että valokuvaan on nähty vaivaa ja kuvassa olevat osatekijät on mietitty tarkasti. Lavastamiseen syyllystyn itsekin silloin tällöin varsinkin instakuvissa. Aamupalakuvia tulee varsinkin talvella tehtyä etukäteen. Nyt onneksi alkaa kohta olemaan aamuisinkin niin valoisaa, että voi kuvata breakfast in realtime.”

Ensimmäisen katkelman kohdalla kirjoittaja tuntuu havainneen tärkeän ja toistuvan keinon lukemissaan blogeissa sille, miten aitoutta idealisoidaan. Toisessa tekstissä kirjoittaja tunnustaa lavastavansa aamupalakuviaan ja kuvaavansa ne eri aikaan kuin nauttii aamupalansa. Ensimmäinen kirjoittaja kokee idealisoimisen olevan uhka aitoudelle ja voisi helposti esittää vastaväitteen, että mistä kirjoittaja tietää, että milloin käsi ruokakuvassa on oikeasti vahinko eikä suunniteltu yksityiskohta lavastuksessa.

Tämän väitteen esittäessä kysymme kuitenkin pikemmin, että onko esittäjällä valtuudet esittää kyseistä näytelmää vai ei. Jos kirjoittajat toistuvasti pyrkisivät teksteissään ylläpitämään valheellista esitystä, voi se vaarantaa koko roolin (mt. 68–69, 75.)

Goffman kirjoittaa postuumisti julkaistussa *The Interaction Order* -artikkelissaan (1983), että sosiaalisen vuorovaikutuksen tutkiminen tarkoittaa juuri itse vuorovaikutustilanteen tutkimista, sillä ei niinkään ole merkitystä minkä muodon vuorovaikutustilanne ottaa. Säännöt vuorovaikutuksessa pysyvät Goffmanin mukaan samana muodosta riippumatta, mutta tärkeänä hän pitää fyysisen läsnäolon asemaa vuorovaikutustilanteen muovaajana. Yksilöt omien tekojen ja ulkoisen olemuksensa kautta tuottavat toiminnastaan, statuksestaan, sosiaalisista suhteistaan ja intentioistaan todisteita, joita muut vuorovaikutuksen läsnäolijat käyttävät pohjana sille, miten he suhtautuvat toisiinsa (Peräkylä 2001, 349.) Tutkielmani aineistossa tavanomainen fyysinen kasvokkainen vuorovaikutus ei toki toteudu, mutta kirjoittajat kirjallisen ja kuvallisen ilmaisun kautta rakentavat omaa todistusaineistoaan itsestään. Elämän kauniiksi lavastamisen tärkeys näkyy kirjoittajien perusteluissa jättää haluamansa asiat bloginsa ulkopuolelle ja kertoa vain haluamistaan hyvistä asioista. Tämä tukee myös Goffmanin teoriaa siitä, että vuorovaikutustilanteiden järjestys perustuu yhteisesti hyväksytyihin normeihin siitä, miten kussakin vuorovaikutustilanteessa tulee toimia. Kirjoittajat ovat muodostaneet kirjoitustensa kautta itselleen vakiintuneen tavan esiintyä ja tästä on muodostunut rutiini, jota lukijat odottavat. Eräs kirjoittaja ilmoittaakin, että jos olisi tarkemmin määrittänyt aihepiirin blogilleen, olisi helpompi olla aito. Blogeilla haetaan sosiaalista suhdetta lukijoiden kanssa ja tarve saada esitys toimimaan ilman, että lukijat kokevat esityksessä olevan ristiriitaisuuksia, kasvaa (Goffman 1971, 25–26.):

”[V]arsinaisesti blogillani ei ole kovin tarkkaa aihepiiriä. Mutta pitäisi olla. Jotta olisi helpompaa olla aito. Koska on aika epäaitoa suosittelä elokuvaa blogissa, jos se ei oikein sitten kuitenkaan ole sitä aidosti omaa juttua”.

”[O]nko blogien ammattimaistuminen rokottanut niistä aiemmin välittyntä aitoutta ja rentoutta. Ymmärrän huolenaiheen. Nykyään blogit ovat kaupallistuneet, valokuvat useimmiten hyvin hiottuja, asukokonaisuudet mietittyjä, asetelmat harkittuja.”

”On syntynyt oma ammattikunta tämä somemaailman ympärille. Minusta tämä kehitys on ihan luonnollista, kun asioihin panostetaan ja tehdään niitä asioita mihin sytytään ja tunnetaan intohimoa. Eipä taida olla enää paluuta pieniin tuhruisiin valokuviin. Jokainen bloggari kiinnittää huomiota bloginsa ulkonäköön taitojen kehittyessä ja tämä on ihan luonnollista. Haluamme tarjota lukijoillemme elämyksiä.”

”Blogien muuttuminen ammattimaisempaan suuntaan on puhututtanut useissa blogeissa viime viikkojen aikana. Itsekin sivuutin ohimennen asiaa muutama hetki sitten täällä. Samalla mainitsin, ettei blogini ole ammattimainen nyt eikä se ole sinne suuntaan menossakaan, vaikka hyvälaatuiset kuvat ja ennalta hahmotellut postaukset ovatkin mieleeni.”

Useassa kirjoituksessa, kuten edellä olevissa katkelmissa, kirjoittajat pohtivat, että aitous on katoamassa blogeista ja blogien kirjoittajista on muodostunut oma ammattikunta. Kun kuvista ja kirjoituksista on tullut vuosien kuluessa hiotumpia, se on johtanut blogimaailman ammattimaistumiseen. Kirjoittajat esittävät näkemyksen, että kun siirrytään ammattimaiseksi blogin kirjoittajaksi, julkaisut eivät tunnu enää niin aidoilta. Kirjoitusten lukijoiden tulee uskoa esitys, mutta kirjoittajan tulee itse omaksua esityksensä. Tällöin syntyy kaksi eri ääripäätä, jonka välille yleisesti ottaen esityksen omaksuminen sijoittuu: Kirjoittaja voi olla täysin vilpitön esityksessään ja uskoa todella siihen mitä hän esittää, tai hän voi olla kyyninen ja uskomatta itse esittämäänsä osaan pyrkii vain vaikuttamaan yleisöön saadakseen tietyn vuorovaikutuksen tuloksen aikaiseksi. (mt., 27–28.) Blogien kirjoittajat ovat henkilöbrändejä, joiden kirjoitusten toiminnalla he ovat sitoutettuja esittämään tietynlaista osaa toimiakseen luomansa brändinsä mukaisesti. Kirjoittajat eivät itse välttämättä usko esitykseen, mutta toimivat

osan mukaisesti, koska voivat olla esimerkiksi sopineet kaupallisen yhteistyön jonkun yrityksen kanssa ja koska lukijat odottavat jatkuvuutta vuorovaikutukselle. (mt.)

”Onko sinulle tärkeää niin sanottu blogi- ja asukuvien aitous? Kumpi on tärkeämpää hienot asukuvat täydellisessä ympäristössä. Asut jotka on valittu juuri kuvia ja kuvaustilannetta varten, mutta oikeassa elämässä bloggaaja ei käytä niitä. Vai tälläisen arkisemmat asukuvat asuista, jotka on oikeasti ollut päällä ja kuvat napattu silloin, kun asut ovat olleet päällä?”

”Tottakai minullekin tulee hetkiä, että haluaisin kuvata asukokonaisuuksia vain blogia varten ja niillä ei olisi mitään tekemistä normaalin arkipukeutumiseni kanssa. [...] Arvaapas mitä? En vain osaa yksinkertaisesti tehdä niitä. Yhteistyöpostaukset ovat asia erikseen, koska niissä ovat vaatteet lainassa ja voi leikitellä eri tyyleillä. Näitä postauksia on kiva tehdä mutta lukijoille kerrotaan tässä tapauksessa yhteistyöstä. Minusta on yhtä kiva jakaa inspiraatiota blogissani niillä aidoilla asukokonaisuuksilla, jotka olen miettinyt omista vaatteistani ja jotka voit nähdä minun päälläni arjessa.”

Kaunista julkisivua korostavat kirjoittajat mieltävät myös pukeutumisen ja tyylin oleelliseksi osaksi aitoutta. Kirjoittajat kertovat, että jos on pukeutunut vain blogia varten, eikä oikeasti käytä kyseisiä vaatteita, johtaa se epäaitouden tuntemuksiin. Toisaalta, jos tekstissä kertoo, että kuvissa käytetyt vaatteet ja asusteet ovat saatu yhteistyökumppanilta, kokevat kirjoittajat sen huojentavaksi seikaksi. Yhteistyössä jonkun yrityksen kanssa olevat kirjoitukset sallivat näytelmän ja julkisivun rikkomista, koska silloin kirjoittaja esittää blogin kirjoituksessa jotakuta muuta kuin bloginsa kirjoittajaa. Asiassa voidaan nähdä myös toinen puoli: Jos kirjoittajan vuosien mittaan rakentama blogi-minä edustaa hänelle juuri tietynlaisten yksityiskohtien ja roolin ylläpitämistä, milloin on aika olla esittämättä mitään roolia?

”Mulle aitous ei tarkoita sitä, että henkilön pitäisi raportoida jokainen päivän tapahtuma vessakäyntejä myöden, jokainen tunne-elämän heilahdus tai ihmissuhdekiemura. Itse olen jopa aika tarkka tämän suhteen, että mitä asioita yksityiselämästäni tuon someen.”

”Entä se some? On ns. kiiltokuva-arkea, mutta kyllä somessa on myös aitojakin ihmisiä. Kannattaa vaan huomata se, ettei aitokaan ihminen tietenkään jaa somessa ihan kaikkea. En minä ja tuskin sinäkään.”

”[I]hmiset hakevat somelta eri asioita. Jotkut haluavat somen olevan positiivinen paikka, jossa viihdytään, inspiroidutaan kauniista kuvista ja positiivisista teksteistä. Ja siinä ei ole mitään väärää, niin kauan, kun pystytään erottamaan kiiltokuvastoma oikeasta elämästä, eikä ruveta vertaamaan itseään, omaa elämää ja saavutuksiaan johonkin, mitä ei ole oikeasti olemassa.”

Teeman kirjoittajille aitous on tarkoin harkittu esitys, jossa he ovat tehneet tietoisien valinnan siitä, miten paljon tuovat muodostamansa roolin ulkopuolisia asioita blogissaan esiin. Kirjoittajat esittävät väitteen, että jokainen sisällöntuottaja tai sosiaalisessa mediassa oleva tekee jatkuvasti samanlaisia valintoja kuin he, mutta kauneutta ja positiivisuutta korostavat kirjoittajat eivät koe mielekkääksi vuodattaa negatiivisia asioita katarsiksen omaisesti kirjoituksissaan. Kirjoittajille on kuitenkin tärkeää tiedostaa se, että vaikka he korostavat positiivisuutta blogeissaan, on blogin ulkopuolella olemassa kuitenkin se niin sanottu oikea elämä, jossa asiat eivät aina mene niin hyvin kuin he antavat kirjoituksissaan olettaa.

Hyvänmielenpaikka on teeman kirjoittajille oma henkilökohtainen ideaalimaailma, jonka he ovat itse rakentaneet. Aitous on heille tarkoin harkittu esitys, ei lokikirja arjen tapahtumista. Luonnollisuutta korostavista kirjoittajista poiketen tämän teeman kirjoittajat tiedostavat itsensä kirjoittajina ja esiintyvinä hahmoina ja heille on tärkeää muodostaa blogikirjoituksesta juuri omasta mielestä kaunis ja eheä kokonaisuus.

Ensimmäisen teeman tapaan he saattavat esittää säröjä tai negatiivisia asioita teksteissään, mutta tärkeämpää on korostaa hyviä asioita. Arkaluontoisia ja syväluotaavia tekstejä kirjoittavat ensimmäisen teeman kirjoittajat kysyvät teksteillään, että miksi kertoa vain positiivisia asioita, kun elämä koostuu myös säröistä ja paljon muustakin. Positiivisuutta ja omaa sisäistä hyvänmielenpaikkaa lukijoilleen tarjoavat kirjoittajat puolestaan kysyvät: Miksi ei? Onhan se heidän bloginsa. Aitouden kannalta kaunista julkisivua tarjoavat kirjoittajat tiedostavat elämän blogimaailman ulkopuolella ja heille aitouden tasapainon löytäminen blogikirjoituksissa ei ole sitä, milloin paljastaa liian paljon itsestään, vaan pikemmin onko heidän blogeistaan tullut hiottuine kuvineen ja kauniin elämän esittämisen myötä liian ammattimaisia. Tämä ammattimaisuuden lisääntyminen blogeissa pohdituttaa kirjoittajia ja heille liian ammattimainen blogi voi välittyä lukijoille epäaitona ja teennäisenä.

3. POHDINTA JA LOPPUSANAT

Yhteenvedona tutkielmani kirjoittajat ovat tiedostaneet ja omaksuneet hyvin selkeän kuvan omasta aitoudestaan bloginkirjoittajana. Useat kirjoittajat ilmoittivat aluksi ihmettelevänsä mitä aitous oikeasti on, mutta selitettyään aihetta itselleen kirjoituksissaan, on heillä hyvin jäsenneily ja tarkka kuva siitä, miten aito ihminen toimii blogeissa ja sosiaalisessa mediassa laajemmin. Jokaista teemaa yhdistää kirjoittajien käsitys siitä, että sosiaalisen median maailma on muodostunut muusta maailmasta erilliseksi itsensä esittämisen kentäksi.

Luonnollisuutta korostavat kirjoittajat pyrkivät kuitenkin aktiivisesti murentamaan tätä kehitystä avaamalla arkensa ikäviä puolia ja kertomalla rohkeasti omat mielipiteensä. He eivät muutenkaan – muista teemoista poiketen – mieti niin paljon yleisöään ja sitä, miten heidän kirjoitukset otetaan vastaan, tärkeintä heille on alleviivata omaa luonnollisuutta ja sitä, että aitous on lopulta synnynnäinen ominaisuus, ei harjoiteltu taito.

Minuuden paljastajia ja säröjen esittelijöitä sekä hyvänmielenpaikkaa esitteleviä kirjoittajia yhdistää käsitys aitouden oppimisesta ja työstämisestä. Hyvä bloginkirjoittaja näiden teemojen kirjoittajien mukaan on omaksunut ja eräällä tavalla myöntänyt sen, että kukaan ei ole syntyessään aito, vaan aitous muodostuu sosiaalisen vuorovaikutuksen kautta. Sosiaalisen median maailmaan tuotuna voimme ajatella, että kukaan ei ole blogin aloittaessaan tai profiilin luodessaan aito, vaan palveluissa aikaa oltuaan ja nähtyään erilaisia tapoja esittää itseään, muodostamme oman tavan olla aito itsemme internetissä. Tasapainon löytäminen sopivalle tavalle kertoa elämästään positiivisesti, unohtamatta kuitenkaan ripausta arkoja aiheita ja negatiivisuutta, muodostaa näiden teemojen kirjoittajille eheän kokonaisuuden. Tämä on heille merkki aidosta tavasta olla sosiaalisessa mediassa. Vain keinot tähän aitouden saavuttamiseksi ovat teemojen kirjoittajilla eriävät: toiset korostavat kauneutta ja saattavat lakaista julkisivun alle jotain arkaluontoista. Toiset avaavat verhoa blogin ulkopuoliseen maailmaan ja tuovat sieltä jotain arkaluontoista tai monien mielestä liian henkilökohtaista kaikkien luettavaksi.

Kirjoittajat ovat sosiaalisen median käyttäjinä ja sisällöntuottajina omaksuneet elämäjulkaisijuuden sille tasolle, että toiminta heijastelee myös tapaan toimia sosiaalisen median ulkopuolella. Aamiaiskuvia saatetaan kuvata etukäteen paremman luonnon valaistuksen aikaan ja kadun yli kävellään take away -kahvi kädessä huolettoman ja aidon kuvan vuoksi, vaikka ei ollut kahvia tarkoitus edes hakea. Elämäjulkaisijuuden tasojen kannalta eri teemojen kirjoittajat ovat eri tasoilla. Blogin kirjoittajan elämäjulkaisijuuden syväomaksuminen näkyy vahvimmin hyvänmielenpaikkaa esittelevillä kirjoittajilla, koska he rajoittavat tarkasti sitä, mitä jättävät blogin ulkopuolelle ja mitkä asiat mieltävät näin ollen osaksi sovinnaisia tapoja esittää blogin kirjoittajaa ja olla aito muodostuneelle esitykselle. Papacharissin mallin mukaan kirjoittajat ovat ankkuroineet itsensä tiukasti asemaansa blogin kirjoittajina. Vaikka tutkielmassa ei tarkasteltu sitä, miten kirjoittajat käyttäytyvät eri sosiaalisen median palveluissa, kertovat kirjoittajat säätelevänsä paljon sitä, mitä paljastavat itsestään ja toisaalta myös luonnollisuutta korostavat kirjoittajat toivat näkyviin sen valinnan, etteivät rajoita juuri mitään blogistaan pois. Mielenkiintoista olisi tutkia pidemmälle sitä, muuttuuko esitetty rooli kirjoittajien kohdalla jos

tarkasteltaisiin blogin sijasta vaikka heidän LinkedIn:ssä tai Facebookissa tekemiään julkaisuja ja miten aitouden merkitys julkaisijalle itselleen näyttäytyy impulsiivisemmissä sosiaalisen median muodoissa, esim. Snapchatissa, Instagramissa tai räjähdysmäisen nopeaan suosioon tullessa TikTokissa.

3.1. Paineet ja aitouden yksipuolistuminen

”Joku voisi tähän todeta, että eiköhän jokaisen pitäisi se ymmärtää, että some ei ole oikeaa elämää. [...] Mutta me ihmiset olemme kuitenkin niin paljon enemmän kuin pelkät tietoiset ajatuksemme ja järjen ääni, joka sanoo, että tämä ei ole aitoa. [...] Vaikka kuinka tietäisi, että varmasti tuota todella positiivista ja energistä ihmistä, joka saa koko ajan todella paljon aikaiseksi, joskus väsyttää, voi siitä silti alkaa alitajuisesti ottaa paineita, miksei itse ole niin energinen ja tuottelias.”

Kuten aiemmin analyysiluvuissa mainitsin, kirjoittajien teksteistä on havaittavissa, että muiden medioiden vaikutus blogimaailmaan on hiipumassa ja sen sijaan blogit itsessään muokkaavat ja jalostavat kirjoittajien näkemystä siitä, miten ja miten blogeissa voidaan kertoa asioita ja miten voi olla aito. Tämä aiheutti aineiston kirjoittajille kysymyksiä ja kyseenalaistamista sen suhteen, halutaanko blogeissa palata takaisin ”alkuaikojen” tapaan kertoa elämästään. Eräät kirjoittajat kiteyttävät asian näin:

”Tähän blogien aitousasiaan ei ole voinut olla törmäämättä viime aikoina. Yksi jos toinen on tarttunut aiheeseen ja tuonut mielipiteensä asiaan, joten ajattelin minäkin tuoda oman lusikkani tähän soppaan. Monessa postauksessa on peräänkuulutettu aitoutta blogeihin. Jotkut ovat myös kaivanneet alkuaikojen rouheutta ja arkikuvia. Haluammeko todella näitä käsittelemättömiä arkikuvia tai vessaselfietä?”

”En voi väittää etteikö blogien ammattimaistuminen ja artikkelimaiseksi muuttuva teksti aiheuttaisi hieman paineita itsellekin. Pakosti sitä miettii, että lukeeko kukaan näitä tavallisia pikkublogeja, joissa arki näkyy osana suuremmin kuin menestyneissä isoissa blogeissa - onko melkein pakko muuttua virran mukana?”

Blogit ovat kirjoittajien mielestä käyneet läpi evoluution, jossa alkuaikojen rouheus ja kerronnan arkisuus on jalostunut hiotummaksi esitykseksi. Blogien kirjoittajayhteisö ja lukijat yhdessä ovat tuottaneet itsensä tietynlaisesta esittämisestä uuden normaalin ja sen ulkopuolelle jäämisen pelko tuottaa paineita. Kun ”maailma on toden totta, hääjuhla” (Goffman 1971, 45–46), ei tämän hääjuhlan ulkopuolelle haluta jäädä sosiaalisessa mediassakaan, ettei jää paitsi ympärillä vallitsevasta todellisuudesta ja yhteisöllisyydestä. Vessaselfieitä saatetaan pitää aitoina, muttei haluttuna aitoutena. Itsensä esittäminen näin ollen yksipuolistuu, kun keinot aitouden esittämiselle vähenevät. Tämän uuden normaalin aitouden tavoittamiseksi koetaan paineita ja ilmiönä aihetta olisi kiinnostavaa tutkia myös lasten ja nuorten minäkäsityksen muodostumisen kannalta. Vaikka ymmärrämme tietoisesti, että sosiaalisen median julkaisut ovat usein kiillotettu versio aitoudesta, vaikuttaa vain onnistumisten näkeminen alitajuisesti ja tämä voi johtaa riittämättömyyden tunteeseen myös sosiaalisen median ulkopuolella. Erona entiseen julkisuuden henkilöiden tuottamaan paineeseen on se, että nykyään paineita voidaan kokea sosiaalisen median kaikkialla läsnä olevan luonteensa vuoksi vaikka naapurista (<https://yle.fi/uutiset/3-11561755>).

KIRJALLISUUS

Ahokas, Marja. Erving Goffman (1959): Arkielämän roolit. [WWW-dokumentti]
<https://www.avoin.helsinki.fi/oppimateriaalit/sosiaalipsykologia/goffman.htm>
(Luettu 27.5.2020).

Ahponen, Pirkkoliisa & Järvelä, Marja (1983) Maalta kaupunkiin, pientilalta tehtaaseen -
tehdastyöläisten elämäntavan muutos. WSOY. Helsinki

Alasuutari, Pertti (2001) Laadullinen tutkimus 2.0. Vastapaino. Tampere

Aro, Jari & Jokivuori, Pertti (2010) Klassinen sosiologia ja moderni maailma. WSOYpro,
Helsinki.

Goffman, Erving (1971) Arkielämän roolit. Oikeille jäljille rooliviidakossa. WSOY
Helsinki.

Hall, Stuart (1999) Identiteetti. Vastapaino. Tampere

Hänninen, Riitta (2003) Elektroniset aineistot entologiatieteissä. J@rgonia(1). [WWW-
dokumentti] <http://research.jyu.fi/jargonia/artikkelit/jargonia1.pdf> (Luettu
10.8.2020).

Kankaanpää, Ida (2017) Aito ja ihana? Videobloggaajat autenttisuuden vaikutelman
tuottajina. Pro gradu -tutkielma. Mediatutkimus. Turun yliopisto.

Kinnunen, Merja & Löytty, Olli (toim.) (2002) Tieteellinen kirjoittaminen. Vastapaino. Tampere.

Korsisaari, Eva Maria (2001) Keskeisiä kirjallisuudentutkimuksen suuntauksia. Teoksessa Alanko, Outi & Käkelä-Puumala Tiina (toim.) Kirjallisuudentutkimuksen peruskäsitteitä. Suomalaisen kirjallisuuden seura. Helsinki. 290–309.

Kuula, Arja (2006) Tutkimusetiikka: aineistojen hankinta, käyttö ja säilytys. Vastapaino. Tampere.

Lähdeniemi, Elina (2016) Ihannekuvia ja autenttisuutta – Vertaileva tutkimus itsen esityksistä tekstiblogeissa ja videoblogeissa. Pro gradu -tutkielma. Sosiologia. Helsingin yliopisto.

Merton, Robert K. (1995). The Thomas Theorem and The Matthew Effect. *Social Forces* 74:2, 379–424. [WWW-dokumentti]
<http://www.garfield.library.upenn.edu/merton/thomastheorem.pdf> (Luettu 10.8.2020).

Mills, Sara (1995) *Feminist Stylistics*. Routledge, London

Papacharissi, Zizi (2012) Without You, I'm Nothing: Performances on the Self on Twitter. *International Journal of Communication* 6:2012, 1989–2006.

Peräkylä, Anssi (2001) Sosiaalisen vuorovaikutuksen rakenteet. Teoksessa Hänninen Vilma, Partanen, Jukka & Ylijoki Oili-Helena (toim.) Sosiaalipsykologian suunnannäyttäjät. [WWW-dokumentti] <http://hdl.handle.net/10138/33929> (Luettu 29.9.2020).

Pyyhönen, Olli (2013) Tosiasioiden aineellinen luominen. Taideteosten aitouden tutkimuksesta. *Sociologia* 50:3, 222–237.

Rautio, Pertti & Saastamoinen, Mikko (2006) Minuus ja identiteetti – Sosiaalipsykologinen ja sosiologinen näkökulma. Tampere University Press. Tampere

Simmel, Georg (2005) Suurkaupunki ja moderni elämä – kirjoituksia vuosilta 1895–1917. Gaudeamus. Helsinki.

Slezak, Peter. Social Constructivism and The Science Wars. [WWW-dokumentti] <http://gnnowledge.org/~nagarjun/HPSBook.pdf#page=85> (Luettu 10.8.2020).

Suominen, Jaakko (2009) Netti – kulttuurisesti omaksuttu? Teoksessa Saarikoski, Suominen & Turtiainen (toim.) Funetista Facebookiin. Internetin kulttuurihistoria. Gaudeamus. Helsinki.

Tissari, Emmi (2019) Aitouden alleviivattu esittäminen. Strateginen profiilityö ja aitouden rakennuskäytännöt Instagramissa. Pro gradu –tutkielma. Viestintä. Helsingin yliopisto.

- Turtiainen, Riikka (2009) Tunne netissä. Teoksessa Saarikoski, Suominen & Turtiainen (toim.) Funetista Facebookiin. Internetin kulttuurihistoria. Gaudeamus. Helsinki.
- Tuulentie, Seija (2002) Tunturin tuolle puolen: Autenttisen luontoelämyksen jäljillä. Teoksessa Saarinen, Jarkko (toim.) Elämys. Teollisuutta, taloutta vai jotakin muuta? Lapin yliopisto, Menetelmätieteiden laitos. Rovaniemi.
- Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli (2009) Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. WSOY. Helsinki.
- Uski, Suvi (2015) Profile work for authenticity. Self-presentation in social network services. Doctoral dissertation. Publication of the Department of Social Research, 2015:18. University of Helsinki.
- van Dijck, José (2013) You Have One Identity: Performing the Self on Facebook and LinkedIn. *Media, Culture & Society* 35:2, 199–215.
- Veijola, Soile (2002) Aitoja elämyksiä näyttämöllä. Matkailun elämysteollisuuden sosiaalisesta ja taloudellisesta logiikasta. Teoksessa Saarinen, Jarkko (toim.) Elämys. Teollisuutta, taloutta vai jotakin muuta? Lapin yliopisto, Menetelmätieteiden laitos. Rovaniemi.
- Wittkower, D.E (2014) Facebook and dramauthentic identity: A post-Goffmanian model of identity performance on SNS. *First Monday: Peer-reviewed Journal on the Internet* 19:4.

Östman, Sari (2015) “Millasen päivityksen tästä sais?” Elämäjulkaisijuuden kulttuurinen omaksuminen. Nykykulttuurin tutkimuskeskuksen julkaisuja 119. Jyväskylän yliopisto.